

ek

vetség konferenciája

utulescu hazaérkezett Savel Radulescu fo... a külügyminiszter... ját a fővárosba, ahol... Osusky párizsi cseh... rendezendő banquet... utuzóban Paul Bon... ar fővárosban töl... rdesére a román kül... hogy a jövőt ille... Bucarestben foly... cia előkészítő mun...

gy a Blakán-szövet... do konferenciáján a... Bulgária fegyverke... vével is foglalkozni...

munisták térhódítása... or.) A tegnap a vá... kon a kormány ösz... választották, Herriot... áasztáson kell részt...

gyminisztérium 750... nyeket, amelyeknek... 2 5000-et. Ebbe nem... eredményeket. 374... z eredmények, míg... van szükség. Az ed... a többséget 33 köz... unisták, 71 közseg... a francia szocia... aságok 13-ban, a... a független ra... ali republikánusok... 4-ben, köztársasági... zervatívok 6-ban... en és végül 5 köz...

as a legnagyobb... z nem szavazott a... a kommunista párt... tett szert a párizs...

árizs híres vörös... ak aggodalmat... rtek el.

egelégedéssel fogad... 000 szavazatunkkal... só pártja lettünk. A... ank, több városot h... tettünk. A lap sze... szes kommunisták... zavazni.

magát si villamos- gatója

gödbentő öngyil-

(Kelet tud.) Ora... entó esemény fog... Bucarestilor 1. sz... este negyedhétkor... wrek Kálmán, az... ut igazgatója. Az... álló tagja volt az... rosszerte közmeg... teljesen rendezett... elő ember hírében... gyelőre értehetet... nára.

it. Az öngyilkosság... alatt az a ver... gy érzelmi okok... a villamosművek... am tartják kizárt... ta miatt el kellett... és előlötti elkese... tett elkövetésére... ndenesetre választ... a vizsgálat, amely... latosan már hét...

Lapkiadó B. T. Barón L. Pop 10.

Taxa postală plătită in num. No. 224713/929.

Szerkesztőség | és kiadó |

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

10. Telefon: 9-71.
Havonta 110, négy évre 600, egész évre földre: Havonta szter 2., I. em. félévre 12, egész évre detések díjszabás KELET az erdélyi dóság egyetler. p... napilapja. Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bucaresti szerkesztő Hátszegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Szerda, 1935. május 8.

5695. EV. IJAR 5. | XVIII. ÉVF. 101. SZÁM.

Ara 5 lej

A hallgatás beszédes konferenciája

A velencei magyar-osztrák-olasz értekezletre odaérkezett újságírók a hallgatás konferenciájának neveztek el a három külügyminiszter eszmecserejét. Ez az elnevezés egyrészt találó, másrészt azonban paradox hangzású, mert a rendkívül nagy horderejű európai konferenciák között talán ez az utolsó velencei konferencia volt az, amelyen még a hallgatás is beszédesebb volt, mint sok-sok beszéd, amelyről hasábas tudósításokat közöltek a világsajtó lapjai.

A velencei értekezlet a hallgatás konferenciájának elnevezését nyilván azzal érdemelte ki, hogy a tanácskozásokban résztvevő politikusok, főleg pedig Suvich olasz külügyminiszter, a legteljesebb diszkrécióba burkolóztak és elzárkóztak minden felvilágosítástól a konferencia tanácskozási anyagát illetően. Ez a hallgatás mégis beszédesebb volt sok-sok bőbeszédűségénél.

A csak hozzáférhetőleg nyilvánosságra hozott problémák, a szűkszavú kommunikáció, a szimbolikus szavakba burkolt nyilatkozatok olyan perspektívákat tárnak fel azok előtt, akik értenek a diplomácia virágnyelvén, amelyek belátható körön belül nemcsak Közép-Európa népeinek közeli sorsalakulása, hanem az utódállamokban élő kisebbségek jövőjé sorsa is megvillantja készülő konturjait.

Hogy a hallgatás velencei konferenciáján — Suvich szavaival élve — milyen kényes kérdések merülhettek fel, arra két nyilatkozatot világít rá a maga stílizált fordulataival. Az első nyilatkozatot Titulescu román külügyminiszter tette. Titulescu a készülő dunai paktummal kapcsolatban a kisanant és a Balkán-szövetség álláspontját igyekezett lezárni ezzel kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— Ha érdekeinket szemelött tartják (már t. i. a dunai paktumban résztvevő közép-európai kisállamok) egy felajánlunk mindent, ami szükséges a béke fenntartásához.

A másik nyilatkozatot a párizsi Le Temps hasábjain látott napvilágot s azt hangoztatja, hogy „Magyarország ígéretet kapott arra, hogy a kisebbségi kérdések rendezése ügyében teendő lépéseit nem fogják a dunai paktum keretében létrehozandó benemavatókzasi megállapodások megsértésének tekinteni“.

Maga Kánya magyar külügyminiszter is azt hangoztatja szenzációs nyilatkozatában, hogy Velencében komplikált kérdéseket vitattak meg, amelyekkel kapcsolatban remélhető lehet, hogy világos helyzet fog kialakulni és a reális, nem pedig a díktált béke létesítésének elősegítését fogják szolgálni.

Ezek a komplikált kérdések azok, amelyek a hallgatás konferenciájává tették a velencei értekezletet, de amely kérdések egyszerű felvetése minden előbbi konferenciánál beszédesebbé teszi ezt az értekezletet.

Ugy a Temps, mint Titulescu és Kánya nyilatkozatai azt a félreérthetetlen célzást teszik, hogy a dunai népek egyességének és harmóniájának létrehozása kedvéért mindkét fél részére elérkezett az az időpont, amelyben hajlandók áldozatokot hozni.

Miután Franciaország diplomáciája a kisanantot igyekszik rábíri megfelelő koncessziókra, Olaszország pedig Magyarországra s Ausztriára gyakorol erőteljes befolyást a dunai paktum létrejöttének megkönnyítése érdekében; nyilvánvalónak látszik, hogy a kölcsönös koncessziók sorában Magyarországtól az eddigi németbarát külpolitika utjától való letérést kéri és azt, hogy belátható időn belül függessze fel azt a törekvését, hogy a békeszerződésekből folyó sérelmeit továbbra is külpolitikai orientációja középpontjába helyezze.

A Magyarországgal szemben felmerült eme igény teljesítése egyik legfőbb záloga a dunai meg egyezésnek és főleg a kisanant és Magyarország közötti közeledés lehetőségének.

S hogy megoldására mindezekig nem kerülhetett sor, annak magyarázata elsősorban abban az intranzigenciában keresendő, melyet ebben a kérdésben úgy a kisanant, mint Magyarország tanusított.

A mai komplikált és veszélyes külpolitikai atmoszféra és az egyes országok gazdasági és belső krízise érlelte odáig a helyzetet, hogy ez az intranzigencia a kölcsönös be-

Háboru esetén a szovjet-csapatok átvonulhatnak Beszarábia területén

Az „Oeuvre“ érdekes híradása az orosz-francia szerződés diszkrét intézkedéseiről

Párizs, május 7. A francia-szovjet katonai szerződésről a francia lapok még mindig hasábozat irnak. Feltűnést kelt az Oeuvre cikke, amely azt írja, hogy ellentétben a többi államszerződésekkel, a francia-szovjet-ország szerződés nem fog elaludni, hanem alapját fogja képezni további politikai fejleményeknek. Egyes újságok, mint az Ami du Peuple kifogásolják a szerződésnek zavaros megszövegezését, ami adott esetben veszedelmes magyarázásokra adhat okot. A lapok szerint a szerződésnek nemcsak jegyzőkönyv-függeléké lesz, hanem végrehajtási szabályzata is. Laval és Titulescu legutóbbi megbeszélésein ezeket a szabályzatokat tárgyalták meg. Titulescu állítólag hozzájárult, hogy háboru esetén szovjetország csapatok át-

vonulhatnak Besarábián. A Berliner Tageblatt párizsi tudósítója szerint a szerződésnek záradékait és pótlókat nem fogják közzétenni és nem is kerül a Népszövetségnek iktatásra. Párizsi politikai körök az angol alsóház vitája a francia-orosz szerződés fölött nem elégtette ki. Macdonald beszéde tulságosan diplomatikus volt, de azt hiszik, hogy az angol közvéleményt kielégítette a franciák korszakos jelentőségű lépése. Herriot lapja, az Ere Nouvelle úgy véli, hogy Anglia miniszterelnöke komoly politikai akciók helyett csak egy prédikációt tartott. Ebből a beszéd-ből egyáltalában nem derült ki, mintha Anglia aktív módon is részt akarna venni a biztonsági szerződések végrehajtásában.

A nemzeti munkavédelem furcsa kinövéséi Jelentéktelen alaki hibákért száz-ezres pénzbírsággal sújtják a vállalatokat

Amikor az inspektor urak pressziót gyakorolnak...

Bucuresti, május 7. (Az Uj Kelet tud.) Az ipari és kereskedelmi minisztérium mellett bizottság működik, amelyet bizonyára tekintélyes napidíjakkal honorálnak és amelynek hivatása az, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatoktól beérkezett kimutatásokat felülvizsgálva megállapítsa, vajjon az illető ipari vállalatok teljesítették-e a nemzeti munka védelméről szóló törvény rendelkezéseit. Ez a bizottság, mint a Prezentul című közgazdasági napilap írja, nyakra-főre sújt száz és kétszáz ezer lejes büntetésekkel iparvállalatokat jelentéktelen alaki hibákért. A bizottság tegnapi ülésén, amelyen Leon igygyi miniszter elnököt, ismét egész sereg büntetést szabtak ki, amelyek legnagyobb részét erdélyi kisebbségi vállalatokat sújtának. Ime:

- Prinz Testvérek (Satumare) 200.000 lej, Union vagongyár (Satumare) 100.000 lej, Aradi cukorgyár 200.000 lej, Stollwerck-gyár (Brasov) 100 000 lej, Heinrich Hans Sohney-gyár 50.000 lej, Poldi acélművek 50.000 lej, Chitilai cukorgyár 50.000 lej, Fildermannalom (Bacau) 50.000 lej, Jakob Schwartzberg (Chisinau) 80.000 lej, Balerianos és Lichardopol maion: 50.000 l ej, Walter

Thompson hirdetőiroda 10.000 lej. Dorgálásban részesítette a bizottság a kekszgyárat (Dimisoara), a Meini Gyula céget, a ghidijeni szeszgyárat, a braillai román malmot és a Iargumuresi Linder-Burger sörgyárat.

A Prezentul ezzel kapcsolatosan felemliti, hogy inspektorok járják végig a nemzeti munka védelméről szóló törvénnyel kapcsolatosan az egyes vállalatokat és oly módon igyekeznek azokra pressziót gyakorolni, hogy ezek a látogatások rendszerint bevételi forrásul szolgáljanak számukra.

A kínai kormánycsapatok feltartóztatták a vörös hadsereg előnyomulását

Peking, május 7. (Rador.) Miután a vörös hadsereg előnyomulását a kormánycsapatok megakadályozták, az idegen alattvalók, akik elhagyták Yunan-Fu tartományt, visszatértek lakhelyükre.

látás lehetőségeiben oldódik fel s megteremtse a lehetőségét egy olyan atmoszférának, amelyben a szemben álló érdek-ellen-tek egy magasabb érdekekben oldódhassanak fel.

Ez a magasabb érdek kétségkívül: a béke fenntartásának érdeke, amelynek megzavarása Németország részéről ma már az összes dunai népeket fenyegeti.

Nyilvánvaló azonban, hogy a Magyarország részéről hozandó koncesszióknak a kisanant és a Balkán szövetség részéről is ára van. Amint az a Le Temps sokatmondó jelentéséből kitűnik: a velencei értekezleten Magyarország delegátusa egész nyíltan vetette fel az utódállamokban élő kisebbségek, elsősorban pedig az etnikai magyar kisebbség jogainak és életlehetőségeinek biztosítását. S hogy ez az igény a kisanant részéről, így tehát Romania hivatalos külpolitikája részéről sem fog visszautasításban részesülni, arra éppen Titulescu nyilatkozata a bizonyíték, mely szerint a kisanant a béke

fenntartására minden olyan koncessziót felajánl, amely területi érdekeit nem érinti.

A szűkszavú jelentéséből, melyeket a velencei értekezletről adtak ki, az is kiderül, hogy a kisállamok fegyverkezési egyenjóságának kérdése szintén megvitatás tárgya volt a velencei értekezleten s a jelek szerint ennek az igénynek teljesítése sem fog elháríthatatlan akadályokba ütközni.

Azok a világkonferenciák és paktumok, amelyek a béke biztosítása érdekében az utóbbi hónapokban lezajlottak, az utódállamokban élő kisebbségeket csak közvetve érintették, jóllehet, a világbéke fenntartása a kisebbségek számára is egyike a legfontosabb érdekeknek.

A velencei értekezleten leszögezték és láthatólag harmóniába hozott érdekek honorálása azonban közvetve hat ki az utódállamokban élő kisebbségekre, mert a magyar igények és követelések középpontjában a kisebbségi jogok újabb és hatályosabb biztosításának kérdése áll.

VILÁG TUKRÉ

Az ember és a kozmosz

Faure professzor, a párizsi orvos-akadémia tagja röviddel ezelőtt rendkívül érdekes tanulmányban hívta fel a tudományos világ figyelmét arra, hogy a napóltok és az ember egészsége között szoros összefüggés áll fenn. Bármennyire is különösnek és hihetetlennek tűnjön az eisz pillanatban a feltevés, a Faure professzor utbagazításai alapján végzett kutatások kimutatták, hogy a földi élet és a világegyetemen elektromagnetikus kisugárzásai között reális összefüggések vannak.

Faure professzor rámutatott arra, hogy ha kimutatást készítünk az egy bizonyos időközben bekövetkezett hirtelen halálokról és ha elkészítjük ugyanarra az időközre esőleg a napfoltok intenzivitásának görbét, úgy szembetűnő párhuzamosság állapítható meg a két jelenség között. Más szóval, ha a foltok meg szaporodnak, úgy megnagyobbodik a hirtelen halálozások száma is a földön. Tudományos alaposággal elkészített diagrammák s nem az események egyszerű összejátszása vezetett rá erre a megállapításra.

Egy másik tudós Lachowschy röviddel ezelőtt azt az elméletet vetette fel, hogy a sejt az emberi szervezet lényeges alkotórésze, lényegesen nem más, mint egy kis elektromagnetikus hullámokat felvelő és kibocsátó készülék. Minthogy az emberi test a sejtek végtelen sokaságából tevődik össze és minthogy minden sejt egy elektromagnetikusan izolált elem, az emberi élet sem egyéb, mint elektromagnetikus jelenségek egymásra következése. Ezt a feltevést Lachowschy érdekes kísérletekkel igyekezett bizonyítani. Elméletének igazolására szolgál néhány, a rovarok és madarak életéből vett példa: a rovarok és általában az állatok tájékozódási készsége, a madarak periódikus vándorlása bizonyos országokba és bizonyos vidékekre. Ezeket a jelenségeket eddig nem tudták megmagyarázni és egyszerűen az állati ösztönre vezették vissza. Lachowschy az első, aki azt a tudományos elméletet állította fel ezzel kapcsolatban, hogy az állatok tájékozódását és orientálódását szervezőtüknek az elektromagnetikus kisugárzásokra való reagálásával lehet megmagyarázni.

A tudománynak ez a misztériuma sajátságos párhuzamban áll a rádiózással. Ha elektromagnetikus hullámok a „lámpákban“ zenei jelenségeket idéznek elő, ugyan azok a hullámok a „sejtekbe“ jutva biológiai visszahatásokat is kelthetnek.

Tudott dolog, hogy a napfoltok elektromagnetikus hullámok kibocsátása után jelentős fizikai változásokat idéznek elő. Elfogadhatónak látszik tehát Lachowschy feltevése, hogy ugyezen hullámok biológiai természetű jelenségeket is kiválthatnak a sejtek felvelő és kibocsátó készülékei utján.

Tudósok egész serege végez ma már ezirányú kutatásokat. Nincs kizárva, hogy az élet eddigi misztériumba burkolt jelenségeivel kapcsolatban még megdöbbentő felfedezésekkel fogunk találkozni.

Mindez természetesen nincsen összefüggésben az ókori emberekkel azzal a hitével, hogy a csillagok kihatással vannak az ember sorsára. A tudományos kutatások ma azokat az összefüggéseket kívánják megállapítani, amelyek a csillagrendszer, a világegyetem és a földi emberi élet között fennállnak.

A negyedik század idejében Giambriico alexandriai filozófus azt a meglepő kijelentést tette, hogy „az egész világ egyetlen organizmus, amelynek alkotó részei összefüggnek, bármily nagy távolság is választaná el őket.“ Ebből az elvből született meg az asztrológia. A modern asztrolómu-

sok és fizikusok tudják, hogy a különböző világok közötti kapcsolatok nem határozzák meg az emberi sorsot és ha a nap szabályozza az egész földi életet és a hold visszahat a tengerre, ebből még nem következik, hogy a földi egyén élete, vagy halála attól volna függővé téve, hogy milyen csillagzat alatt született.

Az emberi sorsra nem gyakorolhatnak befolyást. De vajon a csillagok, vagy azok a kialakulóban lévő világok, amelyeket ködképeknek nevezünk, nincsenek semmilyen befolyással a mi földi életünkre általában? A tudósok egy része igennel válaszolt erre a kérdésre. Közöttük Miliken amerikai és Nordon franciaországi professzor. A földre a világegyetem minden részéből csodálatos tulajdonságokkal rendelkező sugarak irányulnak, amelyeket kozmikus sugaraknak nevezünk. Ezeknek a sugaraknak felkutatására szállt fel a sztratoszférába Piccard professzor és az orosz és amerikai tudósok. A kozmikus sugarak, amelyek az egész világegyetemből és a jelek szerint főleg a tejútról jönnek, a fény-sugarakhoz hasonlóak, csak rezgésük gyorsabb és hullámhosszuk rövidebb.

Miliken professzor szerint a kozmikus sugarak akkor keletkeznek, midőn az anyag formálódik a végtelenben, vagy pedig abból a fényből származik, amely a csillagok végtelen sokaságából eredve, minden irányban össze-vissza szántja a tereket.

Akár Miliken professzor feltevését fogadjuk el, akár áll az a másik elmélet, amely szerint a kozmikus sugarak az anyagnak fényre való átalakulásából származnak, kétségtelen, hogy hullámhosszuk rendkívül rövid és sokkal könnyebben hatolnak át a testeken, mint a Röntgen sugarak. Az emberek és az állatok, szóval az egész földi élet állandóan el van borítva kozmikus sugarakkal, amelyeknek átható ereje oly nagy, hogy az élő testeken átmennek minden nehézség nélkül.

Ismeretes, hogy a Röntgen-sugarak jótévő, vagy kártevő hatással vannak az emberre, állatra, sőt a növényekre is, aszerint, hogy mennyi ideig és milyen feszültséggel hatnak.

A kozmikus sugarak, amelyek ugyancsak az X-sugarakhoz hasonló jelenségek, kétségtelenül ugyancsak befolyásolják az életet. Feszültségük, miután nagy távolságról jönnek, gyenge. De minthogy a kozmikus sugarak állandóan fürdítik szervezetünket, hatásuk kétségtelenül lényeges. A földi életet a nap és a kozmikus sugarak befolyásolják tehát. A tudomány ezt a befolyást ki tudta ugyan mutatni, de nem sikerült behatolnia annak mechanizmusába. A most folyó tudományos kutatások minden bizonyos világosságot fognak deríteni ebben a kérdésben.

A tudománynak nyilván semmi köze sincs az asztrológusok bűvészkedéséhez. A modern tudományt ebből a szempontból még mindig elföld misztérium és az asztrológusok által felhasznált misztérium között mégis meglepő hasonlóság áll fenn. A tudomány is, az asztrológia is, az élő organizmus és a világegyetem közötti összefüggések létezésére és ezen összefüggés hatásainak kimutatására törekszenek.

Elhalasztották a csángók elítélése ellen tüntető fiatalberek perét. A clujai hadbírósg tegnapra tüzte ki Mayer László joghallgató és Horváth László szabósegéd perének tárgyalását, akik körlevelet intéztek a magyarpárti ellenzék tagozataihoz azért, hogy tiltakozzanak a csángó tüntetők elítélése ellen. A tárgyalásra beidézték mintegy negyven tanút, köztük több ghimesfágheti csángót. Néhány tanu távolmaradása miatt a védők indítványára elhalasztották a tárgyalást. A két vádlott közül Mayer László joghallgató továbbra is letartóztatásban marad.

HITELESÍTÉSNEK
ne feledje, hogy méreget leoldjon és precízen javítja
GRÜN WALD JAKAB
fémipari üzem Cluj, Cal. Decobal 23. Előnyös vidéki szállítást.

Csillagközi kezdettel:

SHIRLEY TEMPLE

az öt éves csodagyerek legújabb filmje:

BABSZEN KISASSZONY HALANDJAI bemutatja a **SELECT MOZGÓ**

Ma utoljára: **SZENZÁCIÓS SZINES SILLY SIMPHONIE** és **MICKEY MAUSS**

vígjátékokból összeállított műsor:

Panamisták monopóliuma lett a Németországba irányuló román export

A bucaresti lapok leleplezése a román-német kereskedelmi kamara főtitkárának nagyszabású üzelméről

Cernauti, május 7. (Az Új Kelet tud.) A román állam és a német kormány közötti újabb gazdasági megállapodások a Németországba irányuló román exportot egy konjunktúra lovagokból és spekulánsokból álló konzorcium kezére játszották, amely valóságos monopóliumot élvez. A román gabonaexportőrök között különösen nagy elkeseredést keltettek ezek a megállapodások, amelyeknek eredményeképpen a berlini német-román kereskedelmi kamara Dumitrescu nevű főtitkára ma a mindenható ur a Németországba irányuló kivitel fölött.

A német-román kereskedelmi kamara rendelkezésére bocsátotta a szükséges be-

hozatali engedélyeket azzal, hogy ezeket a román exportőrök között minden megfontolásra való tekintet nélkül osszák szét. Dumitrescu megfelelő ellenszolgáltatások fejében egy konzorcium kezére játszotta át a behozatali engedélyeket. Egy Adams nevű német konjunktúra-lovag kereskedelmi ügynökséget létesített Cernautiban, amely busás közvetítési illetékek ellenében hajlandó német behozatali engedélyeket közvetíteni. Az exportőrök memorandumban fordultak az ipari és kereskedelmi minisztériumhoz, kérve, hogy veszen véget ennek a nyilvánvaló panamának.

A galai georgista zsidók szomorú kálváriája

Hogyan igyekeznek helyreállítani a békét az antiszemita főtitkár és a zsidó párttagok között

Bucuresti, május 7. (Az Új Kelet tud.) Beszámoltunk arról, hogy a georgisták galai tagozatának zsidó tagjai kiléptek a pártból, miután Scarlat Radulescu ügyvéd, a tagozat főtitkára, demonstratív zajossággal lecsatolt az országos antiszemita ügyvédmozgalomhoz és amikor emiatt felvilágosítást kértek tőle, kitessékeltte a tagozatból a zsidókat. A georgisták Covurui megyében és Galați városában az összes eddigi választásokon nagy sikerrel szerepeltek, amiben jelentős része volt annak is, hogy a nagyváros tekintélyes számu zsidóságának egy része hűségesen kitartott a párt mellett. Mi sem jellemzőbb erre, minthogy a tagozat vezetőségében tíz zsidó foglalt helyet.

Scarlat Radulescu magatartása folytán egyszerre több mint kétszáz zsidó tag jelen-

tette be a pártból való kilépését. Deleanu mérnök galai georgista képviselő, a szervezet elnöke, képtelen volt nyíltan állásfoglalni, miután nem akarta megbántani sem Radulescut s nem akart elszakadni a párt zsidó tagjától sem. Ezzel szemben Calavre volt alpolgármester, a szervezet alelnöke, kijelentette, hogy George Bratianu pártjában antiszemizmussal nem lehet helye. Ennél fogva szolidaritást vállal a zsidó tagokkal s amennyiben ezeknek kilépését tudomásul veszik, úgy ő is kilép a pártból. A Zorile szerint valószínű, hogy a béke a georgista szervezetben helyre fog állni, még pedig oly módon, hogy a zsidó tagok kilépését nem veszik tudomásul, ezek pedig nem fogják hivatalosan kérni Radulescu magatartásának dezavválását.

Anglia, a könyv birodalma

A legkisebb falunak is könyvtára van. Milyen művek iránt érdeklődnek a munkanélküliek?

London, május 7. Ugyanolyan módon becsülik túl a külföldön az angol nép sportszennvedélyét, mint ahogyan lebecsülik a könyv iránt érzett szeretetét. Ha igaz lenne az, hogy az angol minden szabad idejét a sporttereken tölti, akkor sem a könyvkiadás, sem a könyvtárak nem foglalhatnának el Anglia kultur atlaszán olyan nagy helyet. Mindenki, aki meglátogatja Anglia könyvtárait, meggyőződik arról, hogy ez a nép módfelelt hajlamos a szellemi életre. A németekről mondják, hogy könyvbarátok, de kétségtelen, hogy az angolok sokkal inkább szeretik a könyvet. Csak az a különbség, hogy az angolok általában nem szeretnek könyvet vásárolni, ehelyett inkább beiratkoznak vagy a „London Library” könyvklubba, vagy pedig a „Times Book Klubba”. Olyan társadalmi vállalkozások ezek, amelyek nagy-szerűen jövedelmeznek. Az előkelő Times Book Klub előfizetéses alapon terjeszti a könyveket. Egy font és nyolc schilling negyedévi előfizetés ellenében a klub haladéktalanul beszerzi bármelyik kívánt könyvet, amennyiben a könyv nem luxuskiadásban jelent meg.

* Aki azonban még erre sem hajlandó, vagy akinek nincs módja hozzá, az olyan számára a nyilvános könyvtárak állanak

rendelkezésre. Nyilvános könyvtár minden városban szinte fölös számban van. A községek gondoskodnak a könyvek utánpótlásáról és karbantartásáról. Állami könyvtár Angliában mindössze egy van és pedig a British Muzem könyvtára. A többi nyilvános könyvtár (az egyetemek könyvtárait kivéve, amelyek fölött az egyetemi tanácsok rendelkeznek) grófságok, egyházak, egyesületek és községek rendelkeznek. A községi és egyleti jövedelmekből fedezik a költségeket. Az angol alsóház 1850-ben és 1919-ben hozott törvényei, az ugynevezett Library Acts, szabályozzák Anglia könyvtár ügyét. 1932-ben Anglia és Wales könyvtáraiban 19 millió könyvet számláltak össze. A statisztikák szerint ebben az évben 164 millió kikölcsönzés történt.

Az azonban nemcsak a városok és nagyobb községek rendelkeznek nyilvános könyvtárakkal, hanem falvak is. Ha valaki a birtokán él, távol a községtől, akkor postán küldik be neki a kívánt könyvet, valamelyik közeli nyilvános könyvtárból. Még a portót sem tartozik fizetni. Ujabbban könyvtári autókát állítottak be. Ezek az autók két-három ezer könyvvel járnak be a kisebb falvakat és ott osztják ki a használható, vagy ott veszik át a kiolvasott köteteket. A falvak tisztelbeli könyvtárosai a köz-

ségi előjárókkal egyetemben választják ki rendszerint azokat a könyveket, amelyeket a falusiak számára hasznosnak találhatnak.

Természetesen statisztika készül ezekről a könyvekről is és kiderült, hogy a városoktól távol élők legszívesebben utleírásokat és izgalmas regényeket szeretnek olvasni. Ezt azonban leginkább a dolgozó falvak népe akarja. Ahol kevés a munka, ott inkább mezőgazdasági könyvek iránt érdeklődnek, főleg baromfitenyésztéssel írott könyveket akarnak és olyan műveket, amelyeknek utmutatásai esetleg hozzásegíthetnek őket a munkához. Az angol munkanélküli nem akar szórakozni, hanem tanácsot akar arra nézve, hogyan tudná életét munka mellett biztosítani.

A nagyobb és kisebb könyvtárakat a Library Association ellenőrzi, amelynek központja Londonban van. Nem állami intézet, hanem önkéntes organizáció. Olyanok a feladatai, mint a kereskedelmi életben a kliringházak, összekötő szerve az egymástól független angol könyvtáraknak. Ha valamelyik nehezen beszerezhető könyvről van szó, akkor egyszerűen a londoni központhoz írnak és itt a legrövidebb idő alatt beszerzik a szükséges és kívánt művet. A Library Association készíti a katalógusokat és vezetői előtt tesznek vizsgát a könyvtárosok, úgyhogy ennek az intézménynek ugyiszólván könyvtár-minisztériumi jellege van.

Anglia közönyvtárainak ügye azonban ezekkel még nem merült ki. Minden női szervezet, minden háborús egyesület, minden iskola, minden templomközség külön is rendelkezik kisebb-nagyobb könyvtárral. Ujabb nagy üzleti vállalkozás is lett a könyvkölcsönzés. Harrods Mudies, továbbá Boots gyógyszerész a szakkönyvtárak hatalmas hálózatát építették ki. Itt a szakmabeli könyveket lehet beszerezni olcsó kölcsönárak mellett bármilyen nyelven és ha tanulmányi célokra kellene, akkor az előfizetőnek egyszerre egy egész kis könyvtárral is rendelkezésre bocsátanak meghatározott időre. Nem hiányoznak persze a könnyebb fajsúlyu regényeket kikölcsönző könyvtárak sem. Az üzleti vállalkozásokhoz tartoznak továbbá a Book Societyek. Olyan alakulatok, amelyek vállalkoznak a könyvekre való előfizetés-gyűjtést és a megjelent könyveknek ajánlását és eladását.

Talán egyetlen országban sincs olyan jól megszervezte a könyvkiadás, mint Angliában, ahol a többszázszáz, sőt milliós kiadás nem tartozik a ritkaságok közé. K. S.

Pályázat

A timisoarai gyárvárosi aut. orth. Izr. Hitközség pályázatot hirdet egy שו"ת ודוק ספרים állásra. Csakis 35 éven alóli, olyan elsőrangú metsző, előmádkozó és שו"ת ירא אלהים közzék, aki már nagy hitközségekben praktizált és mindkét feltételnek teljesen megfelel. Fizetés évi 50.000 lei, lakás és a szokásos mellékjévedelmek. Csakis meghívottaknak lesz az utiköltség megtérítve. Ajánlatok küldendők: Friedmann Ferenc, hitközségi elnök. Timisoara, Strada Mercii 1.

A legújabb német büntetés-nem: a meggyalázás. Berlinből jelentik: A német birodalmi igazságügyminisztériumban új büntetőjogi szankciók életbeléptetésén dolgoznak. A büntetőjogban eddig ismeretes büntetés célja, hogy az „árulás jellegű” deliktumok elkövetőit eltávolítsa a népközségségből. A deliktumok: hazaárulás, felsegésztés, súlyos hűtlenség a fűhrrel szemben, szabotázs a német nép védő- és munkaereje ellen, a törvényjavaslat előkészítője, dr Goetze berlini törvénytészki bíró, a többi véleményével szemben, hogy az árulás büntetését, a „meggyalázást” (Aechtung) csak mellékbüntetésként lehessen kiszabni, azt akarja, hogy legyen a főbüntetés és jelentsse az elmarasztaltnak teljes „polgári halálát”. Akit „meggyalázás” ítélnek, annak a javaslat szerint nincs joga végredelekezni és elveszti szülői hatalmát gyermekei fölött. Vagyona fölött gyermekei javára az állam rendelkezik, de a gyermekek más nevet tartoznak felvenni. Ezt a büntetést sem külföldiekre, sem honfoglalókra nem lehet alkalmazni. A büntetést külön kell kihirdetni az egész országban hirdetésloponok és a sajtóban.

Tel-Aviv, május 7.

ge felé két politikai indult meg a palesztin hatalom meghódítására arab nemzeti gondolat — régi hagyományok mélyen talajra talált muzulmán országokba a mohamedánizmus ez zötti harc volt az is elgfontosabb ténye Minden arab ország egység állott ellent a mely határait ostromnában viszont az Izla viadala hosszú időn belül zajlott le. Mert P rövid ideig volt tiszt kereszténység, mely a után, a tizenharmadik szennvedett, a tizenny rávetette magát az or birodalom gyengeség tek. A tizenkilencedik erővel dult a harc a határain kívül egyará fogékonyság a hívó lel lat számára, mely lé lépviselt: az ellenállá itó vágyaival szemben

Egész történelmi fe az arabokat erre a me kis száma, az Izlám hozta, hogy az arab megteremtése után (V) vel az arab elemet a szívták fel, akik számba szarnyalták az előbbie muzulmán jellegű volt zetiükség fogva háttér egy bizonyos „muzulm érzetét” termelte ki. A és a pusztákkal szoms rultak és az „arab” sz lése lett. Maguk a v sasztorsóban élő fellahozulmánoknak tekintette legújabb időkig.

Az erős pánizám mo gyenge arab nemzeti g ből végül mégis az ut sen. Már a tizenkilenc a huszadik század elejé egy olyan politikai mely főleg vallási érz Az idő szelleme, melye telített és az a munka zodon át az arab kultu tattak, valamint a b sok munkája, akik a prédikáltak, nem mara kül. Másrésztől megre Izlám mozgalom egyre be került a török állam eszköze lett a hanyatló késének, ez az eszköz nek bizonyult és eltörp nyagsága mellett. Poli Európából mindenféle a méhek, rajzották ké léjük oltották a lázító nagyságukról, mostan jövőbeni függetlenségü tina, amely felbeduin mult század végén és a jón politikai intrikák Oroszország, Németors ország és a Vatikán e ország eddigi politikai

Mindéz nagy vonala ra is vonatkozott. Eg helyzetet teremtett P ez a cionizmus volt. A politikai tényező, a pá egyidejűleg lépett fel nizmus volt az arabo nyugati nacionalizmus közvetlenebb példája é fevel. A cionizmus é telt erőfeszítéssel kalp az arabokat, akik azé tek a gyakorlati életet voltak nyomban láthat lélo nem vette észre. ezelőtt a keresztény né zagra, a vallási ténye tika és területi mome tette az arab emanet

Mire törekszik az arab nemzeti mozgalom Palesztinában

A cionizmus szerepe az arab politika kialakulásában

Tel-Aviv, május 7. Az elmúlt évszázad vége felé két politikai és ideológiai áramlat indult meg a palesztinai arabok körében a hatalom meghódításáért: a pánizlám és az arab nemzeti gondolat. Az első — formailag régi hagyományokban gyökerezett és termékeny talajra talált Palesztinában. A többi muzulmán országokban, még Libanonban is, a mohamedánizmus és a kereszténység közötti harc volt az egyetlen, vagy legalább is elfontosabb tényezője a külpolitikának. Minden arab ország mint önálló muzulmán egység állt ellent a keresztény áramlatnak, mely határait ostromolta kívülről. Palesztinában viszont az Izsak és a kereszténység viadala hosszú időn át az ország határain belül zajlott le. Mert Palesztina csak aránylag rövid ideig volt tisztán muzulmán ország. A kereszténység, mely a keresztény hadjáratok után, a tizenharmadik században vereséget szenvedett, a tizenkilencedik században újra rávetette magát az országra, amikor a török birodalom gyengeségének első jelei feltűntek. A tizenkilencedik században újra teljes erővel dúlt a harc az országban és annak határain kívül egyaránt. Ezért voltak itt fogékonyság a hívő lelkek a pánizlám gondolat számára, mely lényegében negatív tant képviselt: az ellenállást a kereszténység hódító vágyaival szemben.

Az Izsak

Egész történelmi fejlődésük predestinálta az arabokat erre a mozgalomra. Az arabok kis száma, az Izsak megteremtője megával hozta, hogy az arab muzulmán impérium megteremtése után (VII. évszázad) rövid idővel az arab elemet a nemarab muzulmánok szívták fel, akik számban és kvalitásban túlszárnyalták az előbbieket. Az állam tisztán muzulmán jellegű volt és a kisebbségi helyzetükkel fogva háttérbe szorított arabokban egy bizonyos „muzulmán állampolgárság” érzetét teremtette ki. Az arabok a pusztákra és a pusztákkal szomszédos területekre szorultak és az „arab” szó a beduinok megjelölése lett. Maguk a városi arabok és a parasztságot élő fellahok is mindenekelőtt muzulmánoknak tekintették magukat egészen a legújabb időkig.

A nemzeti mozgalom indulása

Az erős pánizlám mozgalom és a kezdetben gyenge arab nemzeti gondolat közötti harcból végül mégis az utóbbi került ki győztesen. Már a tizenkilencedik század végén és a huszadik század elején is anakronizmus volt egy olyan politikai eszmének a hirdetése, mely főleg vallási érzeltekben gyökerezik. Az idő szelleme, melyet a faji nacionalizmus telített és az a munka, amelyet egy fél-évszázad után az arab kultúra újjáélesztésért folytattak, valamint a bayreuthi misszionáriusok munkája, akik a nemzeti szabadságot prédikálták, nem maradt minden hatás nélkül. Másrésztől megállapítható, hogy a pánizlám mozgalom egyre szorosabb összefüggésbe került a török állam sorsával. Ugyazáltal eszköze lett a hanyatló birodalom megmentésének, ez az eszköz azonban igen gyengének bizonyult és eltörpült a ráváró feladat nagysága mellett. Politikai ügynők jöttek Európából mindenféle öltözetben, akik mint a méhek, rajzották körül az arabokat és beléjük oltották a lázító igéket, melyek egykori nagyságukról, mostani megújulásukról és jövőbeni függetlenségükről szóltak. Palesztina, amely félbeduin jellegű ország volt, a múlt század végén és a huszadik század elején politikai intrikák gyújtópontja lett. Oroszország, Németország, Anglia, Franciaország és a Vatikán egyaránt feszítették az ország eddigi politikai merevségének kéréit.

A cionizmus

Mindez nagy vonalakban Szíriára és Irákra is vonatkozott. Egy azonban különleges helyzetet teremtett Palesztina számára és ez a cionizmus volt. A cionizmus, mint aktív politikai tényező, a pánizlám mozgalommal egyidejűleg lépett fel Palesztinában. A cionizmus volt az arabok számára a modern nyugati nacionalizmus legvilágosabb és legközvetlenebb példája aktív és konkrét értelemben. A cionizmus érzéssel és értelemmel teli erőfeszítéssel kalpácsítás gyanánt érte az arabokat, akik azelőtt egykedvűen néztek a gyakorlati életet. Az eredmények nem voltak nyomban láthatók. A felületen szemlélő nem vette észre. Amikor évszázadokkal ezelőtti a keresztény népek támadták az országra, a vallási tényező borította el a politikai és területi momentumokat. Ez késleltette az arab emancipálását muzulmán vi-

Hogy mennyire került előtérbe az araboknál a muzulmán jelleg az arab nemzeti jelleggel szemben, hogy mennyire lettek muzulmánok az arabok, erre a legegyszerűbb példa az arabok magtartása a wahabita mozgalommal szemben, mely a XVIII-ik század végén lépett fel és amely a tizenkilencedik század elején nagy sikereket ért el hódítási útján. (Az egész arab félsziget, Irák és Transzjordánia egy része is a wahabiták fennhatósága alá került.) Közel ezer éves megszakítás után ez volt az arabok újra feltörő politikai erejének és győzni akarásának első jele. A pusztán kívüli arabok természetesen távol állottak ettől a mozgalomtól és örültek, amikor az vereséget szenvedett. A fajlag idegen török szultán közelebb állott hozzájuk, mint az arab wahabiták, bár ezek nemcsak a törökök eretnokségét hangoztatták, hanem saját arabságukat állították a török nemzetiséggel szembe.

Nem csoda, ha ilyen körülmények között az arab nemzeti gondolat, mely a nacionalizált nyugat felől jött, nehezen tudott behatolni a nép körébe. Bizonyos készség azonban adva volt az arabok között a nemzeti eszme irányában. Eltekintve attól, hogy muzulmán állam hozzátartozóinak érezték magukat, hitükben nem asszimilálódtak az arabok a különböző népekhez, melyeknek fennhatósága alá kerültek. A muzulmán közösség vallási értékei, Mohammed, a Korán, az arab nyelv, az arab birodalom fénykorának emléke, az arab vallási irodalom, az Izsak vallása általában, — mindez tudatában is erős nemzeti érzést tartott ébren az arabokban. Az arabok tíze nem aludt ki. A hamu alatt ott égett a parázs, készen arra, hogy bármelyik pillanatban hatalmas lángban törjön ki. Az a tudat azonban, hogy egy muzulmán államhoz tartoznak, amely a szultán-kalifák iránti hűségben jutott kifejezésre, a szultán iránti hűségben, aki egyidőben a vallási és a világi hatalmat gyakorolta, erős védőgátat állított az arab nemzeti gondolatokkal szemben. Ennek a gondolatnak az elismerése egyet kellett, hogy jelentsen a szultán-kalifa bukásával, vagyis eretnokséget kellett, hogy jelentsen, ami félelmetes dolog volt a hívő lelkek szemében.

láguktól és különösen kiszabadulásukat a török birodalom kereteiből. A zsidók azonban, mint világi nép jelentek meg az országban. Nem azzal állottak elő, hogy igényük van a Szentföldön, hanem kicionizáltak alapítottak, főképp vásároltak, mezőgazdaságot teremtettek és éppenséggel azokra a helyekre koncentráltak, amelyek nem voltak szentek. Eszközük egészen újszerűek voltak, profánok és semmiesetre sem vallási jellegűek. Az arabok nyomán különösen a zsidók tenni, zsidók és „cionisták” között. „Zsidók”-nak tekintették a régi jisivu tagjait és a hagyományhű zsidóságot, amely akárcsak évszázadokkal ezelőtt, ma is vallási okokból ragaszkodik Palesztinához. A cionisták ezzel szemben az aktív zsidó nemzetnek voltak a tagjai.

Az ifju-törökök

A pánizlám mozgalomra a döntő vereséget azonban az ifju-törökök mérték. A pánizlám mozgalom, melynek élén Abdul Hamid szultán állott, Törökország legnagyobb szerencsétlenségének tekintették, mert ez akadályozta az ország belső szociális megújulását. Szerintük a pánizlám mozgalom volt a köntös, mellyel Abdul Hamid reakciói és autokratái takarították. Azt mondták, hogy a politikailag lehangyolott Törökország befejezésének forrása és oka a muzulmán állami alkotmányban rejlik. A belső forradalmat meg kell hogy előzze a szabadságharc az idegenek (keresztények) igája ellen. A faji nacionalizmus hívei voltak és a pánizlám gondolatban nemzeti ideáluk elvizenyösítését látták. A pánizlám gondolat török-arab-kurd-perzsa keverék, ők viszont a törökök faji-nemzeti uralmára törekedtek.

Az ifju-törökök forradalma 1908-ban a két ideológia közötti harc kellős közepette talált az arabokat. Az Abdul Hamid által elnyomott szabadságvágy az ifju-törökök karjaiba hajította az arabokat és így ért meg és így került előtérbe az arab nemzeti gondolat. Az arabok hajlandók voltak megelégedni személyes szabadságukkal és közös ottomán államot akartak teremteni a törökökkel nemzeti és kulturális egyenjogúság alapján. De csakhamar rájöttek a gondolat veszedelmes voltára. Az ifju-törökök ideálja: a faji nemzeti állam, nem tűri mások közreműködését.

A törökök a maguk uralmának elismerését és az arabok hozzájuk való asszimilálódását követelték. Az araboknál ennek reakciója: saját faji-nemzeti eszméjük kifejlődése volt! Ehhez azonban gyengék voltak és nem mertek harcba szállani politikai függetlenségükért. Csak kevesen követelték holmi autonómiát.

A világháború fordulópontja

A világháború alapjában megváltoztatta az arabok politikai magatartását. Nem volt sem hadseregük, sem pénzük, sem befolyásuk a világra és mégis döntő tényezők lettek hirtelen a török fronton. Anglia megtörte a török kalifátust, hogy ezáltal Törökországot megsemmisítse, Anglia azonban nem akarta ezt egyedül, saját keresztény keze által véghezvinni. Nagy-Britannia helyzete a muzulmán világban, különösen Indiában, elővigyázatosságot követelt. Ezért muzulmán kére volt szükség a kalifátus alakításához és megtalálták ezt az arabokban: Hussein mekkaí sheriffben és fiaiban. Az arabok csalódtak az ifju-törökök uralmában és szívesen fogadták az angolokat. Ennek azonban árát követelték: arab birodalom létesítését a török impérium romjain. A palesztinai arabok szívesen és lélekkel vettek részt az arab világ általános felkelésében.

Az arab föderáció és a cionizmus

1930-31-ben két irányzatra szakadt az első tábor: a) pánizlám és b) pánarab mozgalomra. A pánizlám irányzat a jeruzsálemi fömufival az élen azt hiszi, hogy a régi gondolatokat új erővel fogja tudni megtölteni. Ez volt az 1931. évi jeruzsálemi muzulmán konferencia feladata. A gondolat azonban hajótörést szenvedett, mert a muzulmán világ nem tud harcba szállani Angliával, melynek segítségére rá van utalva és ez a világ különben is szét van tagolva. Ezzel szemben a pánarab áramlat, melynek politikai kifejezője az „Istiklal” (önállóság)-párt, az arab nép egyesülését propagálja, gyakorlatilag Palesztina, Szíria, Irak föderációját lehetőleg Arabia bevonásával. Ez az irányzat nem veti ugyan el a pánizlám mozgalmat, mint propaganda-eszközt a cionizmus ellen, gyakorlati-politikai szempontból azonban értéktelennek tekinti. Az Istiklal szerint a palesztinai arabok csak a pánarab mozgalom közös erőfeszítésével, illetve az arab állam-föderáció útján szereshetik meg önállóságukat. Tagadják azt a fel fogást, mely szerint nem lehet ma az angol uralom ellen harcolni és ezért a harcnak a cionizmus ellen kell irányulnia. Szerintük a cionizmus, megvalósításának mai periódusában, csak egy ága az angol imperializmus törzsének és ezért követelik, hogy a harc nem az ágra, hanem a törzre koncentrálódjék. Nem adják fel a cionizmus elleni harcot, ezt azonban azért teszik, hogy megakadályozzák a cionizmus nagyobb begyökerezését az országban.

Ujabb zsidóverések a bucaresti egyetemen

A cuzista diákok megakadályozzák a zsidó medikurokat tanulmányaik befejezésében

Bucuresti, május 7. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn nyitlak meg a bucaresti egyetem kapui, amelyek a legutóbbi zavargásokból kifolyólag három hétig zárva voltak. A „Zorile” jelentése szerint a háromhetes kényszerpihenő nem volt elegendő arra, hogy lecsillapítsa a háttérben meghuzódó agitátorok által felajzott kedélyeket. Az orvosi fakultáson tovább tartanak a rendbontások. A zsidó diákok nem tudtak behatolni a fakultás termeibe, amelyeket már kora reggel cuzista diákok kompakt csoportjai szálltak meg. A fakultás bejárata előtt cirkáló karhatalmi készültség vezetői kijelentették, hogy nem áll módjukban közbelépni, mert az ő szerepük arra szorított, hogy az egyetem falain kívül őrködjenek a rend felett. Nem garantálhatják tehát a zsidó diákok biztonságát, ha azok megpróbálnának a tantermekbe behatolni, a cuzista diákok azon elhatározásával szemben, hogy nem egyszer és mindenkorra elzárják a zsidó mediku-

szereves eszmék éledtek fel. Buzgó politikai ügynők öntöttek olajat a fantáziák tüzeire. A Balfour-deklaráció híre ugyan fájdalmasan érte őket és bizonyos kétségeket ébresztett, de az arab birodalom feltámadásának politikai eszménye oly erős és meggyőző volt, hogy a kétség csakhamar eltűnt.

Belső politikai ellentétek

A háború véget ért. Egyre kisebb lett a politikai ügynők szerepe. Az ígéretek, nyilatkozatok és titkos szerződések idejét az ígéretek megvalósításánál és beváltásánál ideje váltotta fel. Arab birodalomról már nem lehetett szó, mert — egyéb külső tényezőktől eltekintve — hiányzott a nagy uralkodó személyiség is és az arab világ szétforgácsolódott. Palesztina aktív arab politikai egy szíriai állam létesítésének gondolatát vetették fel, melyhez Palesztina, „Dél-Szíria” is hozzátartozna. Ez a gondolat azonban már eleve bukásra volt ítélve, mert Palesztina Angliáé és Szíria Franciaorszáé lett. Feysal király elkergetése Damaszkusz-ból (1920 júliusában) véget vetett a szíriai államnak. Ekkor kezdődött meg az alapvető nézeteltérés a palesztinai arabok között, mely ma is tart. Egyrésztük nem akarja elismerni az ország mai határait és államformáját és átmenetinek tekinti a mai állapotot. A másik rész a pánarab gondolat korlátozását és a tényleges határok elismerését követeli. Az előbbi tábor tehát a nem lokálisan elhatárolt politikai harcot követeli, míg a másik aláveti magát a mai helyzetnek és lokális politikai akciót követel azzal a céllal, hogy a mandátum által teremtett új közigazgatási és gazdasági viszonyokból minél több előnyt huzzanak.

Az utóbbi időben bizonyos kiegyenlítődés előjelei láthatók, habár szervezeti szempontból a szakadék napról-napra tágul. Ennek oka a cionizmus egyre nagyobb fejlődése és az angol politika, mely ma inkább, mint valaha, elősegíti ezt a művet. A félelem, hogy többségből kisebbség lesznek az országban, jellemzi ma az arab politikusok beállítottságát, jóllehet az arab mozgalom hanyatlása azt bizonyítja, hogy az arab tömegek egyre inkább megbékélnek az ország mai helyzetével.

Jellemző a palesztinai arab mozgalomra, hogy a szélsőséges szárny két új módszert vezetett be a cionizmus elleni harcban: az esküt a koránra, hogy nem adnak el földet zsidóknak és a közös haszonra építő gazdasági tevékenységet. Az arab politikusok egyre inkább belátják, hogy a cionizmus elsősorban gazdasági tényezőként kell értékelni és ezért gazdasági uton kell ellene harcolni. Az arab bankot, mely néhány évvel ezelőtt alakult, az összes szélsőséges arab körök támogatják. Az elmúlt évben arab mezőgazdasági bankintézet alakult, melynek célja az egyiptomi tőkét bevonni Palesztinába. Az utóbbi hetekben arab mezőgazdasági társaság alakult, amely a zsidók által megvásárolt földterület környékén akar földet szerezni. Az arab vezetők ezen törekvéseiben a cionista mozgalom hatását látják, mely nemcsak ellenállásra, hanem aktív gazdasági tevékenységre is készteti az arabokat.

„Ugy hisszük — írja a Zorile — elérkezett az ideje annak, hogy a kormány megtegye a szükséges intézkedéseket és veszen véget ennek a türhettelen helyzetnek, amely semmiesetre sem alkalmas arra, hogy növelje az ország presztizsét, éppen ezekben a napokban, midőn a főváros a világ minden részéből annyi kiemelkedő politikai személyiséget és újságírókat lát vendégül.

Tárgu-Muresen lesz az ezidei cionista konferencia. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottsága elhatározta, hogy az ezidei erdélyi cionista konferenciát Tárgu-Muresen rendezik meg. A tárgumuresi helyi csoport készséggel vállalta a konferencia rendezését, amelynek végső terminusa még nincs megállapítva. Valószínű, hogy a konferenciát június 16-17-én tartják meg.

SPORT

Az oradeai Makabi megnyerte a kerületi bajnokságot

A futbalcsapat sikerének árnyékában Oradea zsidó sportéleté nagy fejlődésnek néz elébe

Oradea, május 10. Idestova tizenöt éve létezik Oradeán a Makabea zsidó sportegyesület, amely megalakulásakor az összes sportágak művelését tűzte ki céljává. Az akkori időkben azonban főleg a futballra fektette az egyesület a fősúlyt és ebben a sportágban rövid időn belül kiválókat produkált. Megalakulása után tekintélyes játékerőt képviselt az oradeai zsidó futbalcsapat, ahol a neves zsidó futballisták egész sora nőtt ki magát. Itt futballozott: Wesel Károly, Kingi II., Markovits Mózi, a Goldstein fiuk, Grünfeld, Schönfeld és mások, az akkori erdélyi futballisták krémje. Az ifjúsági gárda a kerület egyik legjobb ifjúsági együttese volt. A Stotter serleg mérkőzéseken a Makabea mindig nagy szerepet játszott ugyiszintén az oradeai bajnokságban veszélyes ellenfele volt a NAC-nak, Törökvesnek és az akkor hatalmas játékerőt képviselő Egyetértésnek. Változtak az idők. A zsidóság mindjobban elhanyagolta az egyesületet, amely súlyos anyagi gondok közé került. Legjobb játékosai kiözöndek, eltávoztak Oradeáról, ifjúsági reménysegit elcsábították.

Évek óta súlyos anyagi gondok között tengeti életét a Makabea, azonban a maroknyi vezetőségi gárda a felszínen tartotta az egyesületet.

A tetterőtől és munkavágytól duzzadó Makabea vezetősége úgy vélte, hogy az egyesületet csak a futbalcsapat felvirágoztatásán keresztül teheti naggyá, ezért minden tevékenységét annak erősítése és nevelésére koncentrált. Amint azonban a futbalcsapat jó uton haladt, nem feledkezett meg más sportágokról sem. A futbalcsapat fejlődésével egyidejűleg felvirágoztatta a tenisz és ping-pong szakosztályokat. Ma negyven aktív teniszezője van a Makabeának, akik közül számosan a román teniszsport nagy reménysegit közé tartoznak. A Makabea akkori futbalcsapata, amely a régi legendás Haggiborral annyi szép nagy csatát vívott — szétosztalása után az egyesület évekig tengődött. A bajnokságban jelentéktelen szerepet játszott. — Egyszer-egyszer azonban felcsillant a kiskaliberű játékosokból a zsidó szív hősiessége és sikerült szép eredményeket elérni. De az átlag rossz volt. —

Az utóbbi években azonban annak ellenére, hogy a zsidóság egyáltalán nem támogatta az egyesületet sikerült a lelkes vezetőknek a klubot átszervezni és ma a Makabea színműve alapon futbalozik és nagyszerű szellem van a csapatban.

Tavaly a Törökves és CFR mögött a harmadik helyen végzett a kerületi bajnokságban. Bajnoki meccsen döntetlenül játszottak a Törökvessele és a CFR-rel is. Ha a zsidóasztalnál nem üldözik a csapatot, második is lehetett volna. A vezetőség és a játékosok annál nagyobb lelkesedéssel fogtak a munkához és sikerült az 1934-35 évi kerületi bajnokságot megnyerni.

A Makabea 16 ponttal 21:9 gólaránnyal került az első helyre. Tavasszal egyetlen pontot sem adtak le. Minden meccsüket becsültes küzdelem után biztosan nyerték.

A Makabea bajnokságáért Hítner III., Gara, Jakabovits, Hítner I., Hítner II., Fülöp I., Guttman II., Spitz, Berner I., Fülöp II., Klein-Klári, Fein I., Schwartz, Guttman I., Fein II. küzdöttek.

Nagyrészt a Makabea törpében kezdtek futbalozni és ma

amitől szellemben küzdenek és mindenkor teljes tudásukkal harcolnak a kék fehér zsidó színekért.

Az elmúlt évben a siker láttára megmozdult a zsidó társadalom. A Makabea tancsejtéi jól sikerültek. Adósságai nincs az egyesületnek.

A Makabea kevés de lelkes emberekből álló vezetősége remél most, hogy a bajnokság elnyerése után sikerülni fog az oradeai zsidó tönkösöket megmozgatni az egyesület reorganizálása és nagygyűlése érdekében.

Salamon Jenő elnök, Dr. Deutsch Elemér orvos ügyvezetőelnök, Weisz Ferenc, Heller Miklós újságíró, Klein Ferenc, Jakabovits Imre, Steiner Bruno, Friedmann Dezső, Morgenstern, Goldstein Mór, Lövy Jenő, Dr. Halmay István, Steiner István és még egy pár jó zsidó szellemű sportember tartotta a lelket a Makabeában és zsidó lelkesedéssel sikerült a legnehezebb időköt is átvégödvé, felszínre tartani a klubot. A Makabea vezetősége a közeli napokban fényes bankettet

rendez az oradeai zsidó társadalom elkötelezettségének bevonásával az ünneplő zsidó sportegyesület tiszteletére.

Egyik legközelebbi cikkünkben foglalkozni fogunk az oradeai Makabeának többi szakosztályainak működésével, amelyeknek sikerét meg lehetne sokszorozni, ha minden önzetesen oradeai zsidóember belépne a Makabeába és megfizetné a havi 10-20-30 lejes tagdíjat.

Ebben az esetben a Makabea társadalmi állása is lényegesen megerősödne, mert ottthont tudna nyújtani játékosainak és híveinek. A Makabea ottthon nagyon hiányzik Oradeán, ahol a NAC-nak, Crisanának, Törökvesnek és a többi egyesületnek van klubhelyiségük. Pedig a Makabea klubban a többi ottthonatlan zsidó szervezetek is meleg vendégszerető otthonra találnának.

A Makabea fiuk minden külső támogatás nélkül egyszerű eszközökkel megnyerték az

alkerületi bajnokságot. Megérdemelnék tehát, hogy az oradeai zsidó társadalom figyelmé feléjük forduljon és megkapják a rég-várt támogatást. (h)

Ujabb értékes győzelemmel elkerült a kiesési helyről a bécsi Hakoah

Bécsből jelentik: Az osztrák labdarugó bajnokság vasárnap fordulóján a bécsi Hakoah óriási erőbedobással 4:0 (3:0) arányban győzött az FC Wien ellen és ezen győzelmével elkerült az utolsó helyről. A gólokat Ehrlich II (2) és Ehrlich I és Weisz lötték. Hetező néző. További eredmények: Rapid—FAC 3:1 (5:1), Libertas—Vina 2:0 (0:0), Austria—Favoritner SC 4:2 (2:2), WSC—Wacker 3:0 (2:0).

Románia—Jugoszlávia asztalitenisz verseny lesz május 14-én Zágrábban. Románia színeit bucaresti jelentés szerint Paneth Haggbor, Schapira Aurora Bucaresti, Golberger, Pop és Vladone képviselik.

Ausztria—Magyarország válogatott labdarugóverseny lesz vasárnap Budapesten. A magyar válogatottat legnap este a következőkben állították össze: Pálkás (Szeged), Polgár (Ferencváros)—Sternberg (Ujpest), Seres—Szűcs (Ujpest)—Lázár (Ferencváros), Korányi II (Szeged)—Vince (Ujpest)—Sárosi—Toldi (Ferencváros)—Titkos (Hungária). Tartalékok Ujvári, Turay, Cseh (Hungária), Vágó (Ujpest).

KÖZGAZDASÁG

Három lejjel szállították le a szesz árát

Bucaresti, május 7. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap délután Al. Neagu pénzügyminiszterium vezértitkár elnökletével a pénzügyminiszteriumban értekezlet tartott a szeszárak árának megállapításával foglalkozó bizottság.

Az értekezleten a különböző szesziszálak árát a következőképpen határozták meg: A

mezőgazdasági szesz árát literenként 19.50 baniról 16 lej ötven banira szállították le. A mellászból készült szesz árát 16.25 baniban állapították meg. A szeszszállítás után külön 2 lejes taxa számítható fel. Ennek a határozatnak az alapján miniszteri rendeletet foglalkoztatni, amely az új árakat meg ezen a héten életbelépteti.

Se vége, se hossza a kereskedők sikanerózásának

Május 15-ig az összes detailkereskedőknek ki kell függeszteniük áraikat, Razziáni akarnak a kereskedőknel

Bucaresti, május 7. Az iparügyi miniszterium mellett működő árelenőrző bizottság megállapította, hogy nyolcvan elsőrendű szükségleti cikkben a miniszterium által megállapított árak és a piaci árak között nagy különbség mutatkozik. A detailárak néhol a kétszeresét teszik ki az angróáraknak. A bizottság úgy döntött, hogy utasítja a detail-

kereskedőket, hogy legkésőbb május 15-ig függesztsék ki a detailárakat, amelyek az angróárakat csak a miniszterium által megengedett százalékban multhatják felül. Miután az uszora a fővárosban különösen nagy méreteket öltött, a bizottság úgy döntött, hogy haladéktalanul razziáni végezet az összes kereskedőknel.

Százötvenezer tonnával csökkent Románia 1935 január—áprilisi exportja a múlt év hasonló időszakával szemben

120 ezer tonna volt a román export összmenyisége

Bucaresti, május 7. (Az Uj Kelet tud.) Április hónap folyamán az ország külkereskedelmi helyzete sokkal rosszabbul alakult, mint az előző hónapokban az egymást követő és egymással ellentétes export-import szabályozó intézkedések következtében. Az állandó bizonytalanság, valamint a gabona belföldi árának — a külföldi piaccal szembeni — indokolatlanul magas ára megakadályozta a román külkereskedelem prosperálását.

Januártól egészen április hónapig a román gabona, gyümölcs, olajmagvak összexportja alig érte el a 118.955 tonna mennyiséget, a múlt év hasonló időpontjának 267.087 tonnás exportjával szemben. A kiviteli mennyiség-

nek ez a nagymértékű csökkenése igen élesen rávilágít a román külkereskedelem helyzetére. Figyelembe kell azonban venni, hogy jelenleg az összes gabonaneműekre vonatkozólag szabadá tették a kivittelt (buza, rozs, árpa, zab), az exporttilalom visszavonása azonban igen későn jött ahhoz, hogy a világpiachoz viszonyítva normális árakat lehessen teremteni. A román és a külföldi gabonák közötti különbözetet kellett volna hogy ellensúlyozzák a buzaexportprémiumok, amiket azonban a kormány részben késedelmesen, részben pedig egyáltalán nem utalt ki.

Az év első negyedének exportját alakító árak a következők voltak: Tengeri 61.700

tonna, árpa 11.468 tonna, bab 10.287 tonna, olajpogácsa 16.930 tonna.

Ezeket az árakat a következő országokba exportálták: Anglia 15.000 tonna tengeri, 1000 tonna árpa, 80 tonna bab és 620 tonna olajpogácsa, Ausztria 13 ezer tonna tengeri, 1630 tonna árpa, 80 tonna bab, 620 tonna olajpogácsa, Görögország 15 ezer tonna tengeri, 620 tonna árpa, 2600 tonna bab, Németország 4000 tonna tengeri, 7700 tonna olajpogácsa, Franciaország 4000 tonna tengeri, 2000 tonna bab, Svájc 7000 tonna árpa, Jánia 1000 tonna tengeri, 4000 tonna olajpogácsa.

A buzakormánybizottság ezenkívül mintegy 100.000 tonna búzát vásárolt át, de ezzel tevékenységét az új termésig be is fejezte.

BANSÁGI LISZT- ÉS TERMÉNYPIAC

Most már május hónapban az ország liszt- és terménypiaca kétségtelenül a lábonálló, erő újtermés auspiciumainak hatása alatt áll. Az üzlet, helyesebben: a vételkedv azonban még mindig nem élénkült. Ezt a stagnáló helyzetet ezúttal két igen elfogadható körülménnyel magyarázzák illetékes szakkörökben. Egyrészt, mert a szinte három hétig tartó ünnep-intervallum alatt a terményügyletek teljesen szüneteltek, másrészt, viszont az új terméseredmények kihatással lesznek az árak kialakulására és ezen a téren júniusig nem igen lehet pozitív irányvonalakat felállítani.

A tényleges májusi üzleti élet kialakulására nagy kihatással vannak a kormány illetékes szervei által meg a tavalyi kampány során felvásárolt és mindegyik tartalékolt nagy buzamenyiségek. Ezideig a kormánynak még 6000 vagon intervenciósz búzája van, súlyos fontossággal bír tehát az, hogy sikerül-e belátható időn belül ezt a kétségtelenül tekintélyes buzakvantumot a külföldi piacokon passzírozni. Amennyiben tehát még májusban sikerül ezt az intervenciósz fölösleget értékesíteni, akkor a mostani árakban nem igen lesz semmilyen változás, helyesebben: az új termésig az árak inkább szilárdulni fognak. Ellenkező esetben azonban bizonyos árcsökkenéssel számolni kell, még akkor is, ha a kormány ezt a tartalékolt búzát nem is értékesíti majd a belföldi piacokon.

Szakkörökben egyébként az új termésre vonatkozólag bizakodó a hangulat. Altalában az a vélemény, hogy amennyiben az utolsó pillanatban valami megrázkódtatás: újabb nem várt elemi csapások nem érik a lábonálló vetést, akkor az idén igen jó gabonatermés lesz az országnak. Ugyanezen körökben azonban kiemelik azt a fontos momentumot, hogy a kormánynak és az érdekelt szakmai köröknek is már most mindent el kell követniük, hogy az ország termésfőlölségének a külföldön biztos felvevő piacot biztosítsanak. Különben az egész ország gazdaságadalmi és terménykereskedelmi is súlyos helyzetbe kerülhet.

Gabonapiac: A buzapiacra a sok kínálat mellett nagyon kevés a kereslet. E tekintetben az ügyletek lebonyolítására kihatással van a málmoknak az új örlési rendelet által bizonytalanság vált helyzete is. A málmok nemigen mernek komolyabb vásárlásokat eszközözni mindaddig, míg ezen a téren az illetékes kormányhatóságok tiszta helyzetet nem teremtenek. A buzaárak egyébként a következők: 78-as 400, 77-es 385, 76-os 380, valamint újbuzára eddig 320 lejes ajánlatok futottak be, a többi gabonafélében a tengeri 220, a zab 300, valamint az árpa 300 leit ér el.

Lisztpiac: A lisztpiac mostanság teljesen üzletelen. Az árak a következők: 0-ás liszt 690, a 4-es 610, 5-ös 560, 6-os 530, valamint 7-es 480 lei zsákkal és a kirótt taxával együtt.

Halálos repülőkatasztrófia a piperai repülőtéren

Ismét lezuhant egy Potez-repülőgép.

Bucaresti, május 7. Ma délelőtt a piperai repülőtéren szerencsétlenség történt. A kora délelőtti órákban öt Potez-gépből álló raj gyakorlatozott, mikor a rajparancsnok 500 méter magasságban oszolt rendelt el, az egyik gép, amelyikben Bagdad hadnagy ült és a sor szélén repült, nem hajtotta végre a parancsot. A szomszédos gép, amelyben Strugalis hadnagy ült, balra fordult és összeütközött Bagdad nagy gépével. Az összeütközés pillanatában Strugalis kiugrott a gépből és ejtőernyővel szerencsésen földet ért, míg Bagdad hadnagy a lezuhant géproncrai között lelte halálát. A vizsgálat megindult.

Ezüst rókák — kepek rendkívül olcsón képek SCHMIDEG SZÜCS Budapest, Párisi-utca 3

Pau dipl

Előkelő

Bucaresti, május 7. A tegnapi nappi járása vette kezdetét a június 10-i Balkán, amely Bucaresti jugoszláv külpolitikai szemlélye rajja lepte el az térium teljes s formáságaival v nak tekintélyes kormányának azo lyel a maga ven összes látogatók

Tegnap érkezett a párizsi „Figaro” a yacht előkelő dégeket hozott acsnyont, Vácúr népszövetségi

Bernard Rozália Nentescut a k csztályának iga ügyi tanácsost cut, akik Cane megcsuszott a k lát, Osuski páriz mter, a nemzetk licisza, a franc lentékeny ideok Franciaországba amit Romániába

Az előkelő kü resti északi pály előkelőség fog párizsi követét meghatalmazott Zeba, Csehslav gadják. Dragu, d'Ormesson, Ton földi előkelőség port másik részé

Az ország m előkelő vendég é számára ugyana elő a kormány, hunyt Barthou Genfből Jugoszl Jimbolianál lépt írónak a követ

— Mindenke vözlöm és felúj meimet, aki ann és a béke ügyé szoliditását csa utján lehet meg ződések helyett, a Népszövetség biztonságot ille

Május

Grigore Ghic kivá

Cluj, május 7. menetrend, amel sen megváltoztat én lép életbe. A következő kategó és express, rapid dekú vonatok. A zást kapnak a r

Miután a L történt kivánde Ghicá Vodá állo le, az államvasut Constanca vonalo beállítani május

Egy másik új hogy május 15-tő összes vegyesvon hálózatán. A mo személyvonatok í ják azokat ellát kapni.

A régi szokás virradó éjszakán

Paul Boncour és a kisantant diplomácia vezetőegyeniségei Bucurestiben

Előkelő külföldi vendégek érkezésével indui a bucaresti hónap

Bucuresti, május 7. (Az Uj Kelet tud.) A tegnapi nappal külföldiek nagy vendégjárása vette kezdetét a fővárosban. A május 10-i Balkán-konferencia apropójából amely Bucurestibe hozza a török, görög és jugoszláv külügyminisztereket, külföldi politikai személyiségeket és újságírókat egész raja lepte el az országot. A külügyminisztérium teljes személyzete a fogadtatások formáival van elfoglalva és az államnak tekintélyes összegekbe fog kerülni a kormányhoz azon gáláns gesztusa, amelylyel a maga vendégeinek minősítette az összes látogatókat.

Előkelő hajóutak

Tegnap érkezett meg a constantai kikötőbe az „Alfée” nevű francia yacht, mely a párizsi „Figaro” című napilap tulajdona. A yacht előkelő újságíró és diplomata vendégeket hozott Romániába: Zoré Caribol asszonyt, Văcărescu asszonynak, Románia népszövetségi delegátusnőjének hugát, Bernard Rozáliát, a Figaro munkatársát Venitescut a külügyminisztérium sajtóosztályának igazgatóját, Krupensky külügyi tanácsost és magát Elena Văcărescut, akit Cannesben kisebb baleset ért: megcsuszott a lépcsőn és megütötte a vállát. Osuski párizsi cseh követ, Lucien Romier, a nemzetközi tekintélyű francia publicista, a francia jobboldalnak egyik jelentékeny ideológusa. Ami természetesen Franciaországban nem ugyanazt jelenti, amit Romániában.

Az előkelő külföldi vendégeket a bucaresti északi pályaudvaron számos belföldi előkelőség fogadta. Osuski, Csehország párizsi követét Arion és Grigorcea román meghatalmazott miniszterek, valamint Ioan Seba, Csehszlovákia bucaresti követe fogadják. Dragu, Hărsu, Victor Eftimiu, d'Ormesson, Tomek, Dupront, akik a külföldi előkelőségek fogadtatására jöttek, a csoport másik részével foglalkoztak.

Paul Boncour Romániában

Az ország másik határszélén még egy előkelő vendég érkezett Romániába, akinek számára ugyanazt a fogadtatást készítette elő a kormány, amelyben a tragikus elhunyt Barthou részesült. Paul Boncour Genfből Jugoszlávián keresztül utazott és Jimbolianál lépte át a határt. Az újságíróknak a következőket mondotta: — Mindenekelőtt innen a határról üdvözlöm és felhívom Titulescu iránti őszinteségemet, aki annyi ideig Genfben országga és a béke ügyét képviselte. A béke konszolidálását csak a regionális paktumok útján lehet megvalósítani, a kétoldali szerződések helyett, amelyek nem vezethetnek a Népszövetség által követett célokra a biztonságot illetően. A támadófél defini-

ciójának formulájával a béke ügye egy lépést tett előre.

A volt francia miniszterelnököt úgy Jimbolian, mint Timisoaran nagy tömeg várta és üdvözölte.

Csütörtökön délután 4 órakor a kamara és szenátus dicsőület tart Paul Boncour tiszteletére. A törvényhozó testületnek elnökei fogják üdvözölni és a beszédekre Paul Boncour fog válaszolni.

Titulescu üdvözlő Ossuskyt

Titulescu külügyminiszter tegnap este nagyszabású fogadtatást rendezett Ossusky párizsi csehszlovák követ és felesége tiszteletére. Megjelentek a kormány tagjai, Tatarescuval az élükön, valamint a többi külföldi vendégek, a diplomáciai kar és mások.

A külügyminiszter a következő tósztot mondotta:

— Engedjék meg, hogy poharamat Ossusky barátom egészségére ürítsem, akinek erős egyéniségét a következőkben lehetne összeszűríteni: a jóakarát és hűség szolgálataiba állított erő. Ossusky egészségére iszom, a mártiréra, akit sovinszta üldözések arra készítettek, hogy távozzék hazájából és Amerikába menjen, ahol megtalálta a második hazáját: a szabadság iskoláját. Csehszlovákia felszabditó katonájának egészségére iszom, aki sohasem feledkezett meg a harcok során a románokról. Ossusky nemes hazájára iszom, amely a munkának és hűségnek van szentelve. Masaryk elnök és a Csehszlovákia, valamint Románia közti megrendíthetetlen barátságra iszom.

Ossusky válasza

Az ünnepeket Ossusky emelkedett most szólamra, aki rámutatott arra a kívánságára, hogy a fegyverszünet idején, mikor londoni követévé neveztek ki, Bucurestibe küldjék. Ezután a két ország kapcsolatáról beszélt, hangsúlyozta, hogy mennyire értékelte mindig Titulescu együttműködését, aki a legfényesebb intelligenciát megtestesülése s akiben hatalmas kultúra egyesül, aki a mindennapi élet banalitását a jövő szférájába emeli. 15 évi testvéri együttműködés Titulescuval — mondotta Ossusky — kivételes élvezetet jelentett számomra. Tevékeny és alkotó intelligenciájának tükrében láttam és megismertem mindazt, amit a románok tulajdonosságairól tudok. Emelem poharam Öfelsége II. Károly király üdvére, akinek köszönhető, hogy Titulescu Romániáért és érettünk dolgozott, iszom egy minél jobb jövőre egy végleges eltemetett mult felett.

Az uralkodó ma dezsónere meghívta magához a Peles kastélyba Ossuskyt, feleségét, Elena Văcărescut, Lucian Omiert és feleségét, valamint Cotnareanut és nejét. A vendégek reggel utaztak Sinaiába, ahonnan még a délután folyamán visszatértek a fővárosba.

Titulescu a tegnapi dimer után visszatért Sinaiába, ahol résztvesz az uralkodó dezsónéjén, majd Bucurestibe ment, hogy Paul Boncourt fogadja. Az esti órákban Paul Boncour nagy ünneplő tömeg fogadta a pályaudvaron.

Ön az
ARCÁRA és
KEZEIRE
mindig a legnagyobb
figyelmet fordítja.
De törődik-e
eléggé

A SZÁJÁVAL?

A száj az előtere az ember egész szervezetének. A fogus, ráncaival és zugaival az a hely, amely a baktériumok növeését és szaporodását a legkedvezőbbben elősegíti. A száj tisztasága tehát nemcsak a szépezzék kérdése, mert összefügg a test általános egészségével.

A világszerte híres Odol-szájviz megadja Önnek a lehetőséget, hogy alaposan és teljesen megtisztítsa a száját, megszüntesse a tisztátalan lehelletet, ami az ételleknek a gyomorban és a szájüregben történő erjedéséből származik. Alaposan megtisztítja a fogak közötti részeket is.

● AZ ODOL-SZÁJ-VIZ az ODOL-anti-szeptikumon kívüli Mirhakivonatot is tartalmaz. Ezt a szert emberemlékezt óta sikerrel használják a fogak megáztatására és a fogus véreztetés ellen.

ODOL SZÁJVIZ

A német, magyar és román kisebbség is képviselőhez jutott az új jugoszláv parlamentben

Egymillió szavazatot kapott az ellenzék. Csaknem 70 százalékot kapott a kormánylista

Belgrád, május 7. A mandátumok soráról szóló döntést még nem hozták nyilvánosságra. Az ellenzék is sikernek könyveli a választási eredményt. Rámutatnak arra, hogy közel egymillió szavazatot sikerült szerezniük. Valószínű, hogy az ellenzéknek negyven mandátuma lesz.

Azt már megállapították, hogy a szavazatok 60.83 százalékát a kormánypart kapta.

Egyébként a választásokon a kisebbségek reprezentánsai közül mandátumot szerzett két német, egy magyar és egy román.

Hárommillió nézője volt az angol királyjubiläum első napi látványosságainak

György király rádiószózata a munkanélküliek felségítésére

London, május 7. György király tegnap rádióüzenetet intézett a világbirodalom népeire, amelyben rámutatott arra, hogy a jubileum ünnepi órájában az öröm mellé szomorúság vegyül, mert tudatában van annak, hogy sokan nélkülöznek. A munkanélküliség leküzdésére mozgalom van utban, amelyet a walesi herceg irányít s a király bizakodással várja, hogy az erőfeszítések sikerhez fognak vezetni. Az uralkodó ezután vállalt munkára szólította fel alattvalóit szerte a világbirodalomban. Végezetül a gyermekekhez és az ifjúsághoz szólott, akikben a jövőt látja s isten áldását kérte rájuk.

Az angol főváros tegnap az esti órák-

ban is változatlan élénkséget mutatott. A Hyde-parkban népünnepélyt rendeztek. A belváros 200 millió gyertyafényű elektromos világítás mellett fényárban ragyogott. A nap ünnepeinek három millió nézőjük volt. A mentők 7200 esetben nyújtottak első segélyt. Egyik elővárosban két társas gépkocsi összeütközött. 26 utast kórházba kellett szállítani.

Ujabb jelentés szerint London lakossága egész éjjel folytatta a királyi ezüstmű-bileum ünneplést. Még a hajnali órákban is az emberek ezrei táncoltak az utcákon. A város tündéri látványt nyújtott a fényesen kivilágított házaival és a folyton fellobbanó rakétákkal.

Május 15-én életbelép a nyári menetrend

Grigore Ghică és Constanta között a lengyelországi Palesztina-kivándorlók számára különvonatokat állítanak be

Cluj, május 7. (Az Uj Kelet tud.) A nyári menetrend, amely néhány vonalon lényegesen megváltoztatja a közlekedést, május 15-én lép életbe. A személyszállító vonatokat a következő kategóriákba fogják osztani: luxus és express, rapid, gyors, személy és helyi-idei vonatok. Az összes vonatok új számot kapnak a nyári hónapokra.

Miután a Lengyelországból Palesztinába történő kivándorlás nagyrészt a Grigore Ghică-Vodă állomáson keresztül bonyolódik le, az államvasutak a Grigore Ghică-Vodă-Constanca vonalon alkalmi vonatokat fognak beállítani május 15-ével kezdődőleg.

Egy másik újítása az új menetrendnek, hogy május 15-től kezdődőleg megszünteti az összes vegyesvonatokat a CFR egész vonalhálózatán. A motoros-vonatokat illetően, a személyvonatok jelzésével és számaival fogják azokat ellátni és az M. jelzést fogják kapni.

A régi szokás szerint a május 14-ről 15-ére virradó éjszakán a vonatok azon az állomá-

son fogják bevárni az új indulási időt, amelyre éjféltájban érkeznek meg.

Május 15-vel a következő vonalakon indít el szezonvonatokat a CFR: Bucuresti-Brasov, Bucuresti-Sibiu, Bucuresti-Sinaia, Cernăuți-Vatra-Dornei, Vatra-Dornei-Dărmănești, Galați-Brasov, Bucuresti-Constanța, Lugoj-Buzias, Oravita-Jamm, Timisoara-Buzias, Pitesti-Sibiu, Brasov-Zărenesti, Râureni-Ocnita, P. Clt.-R. Vâlcea, Bucuresti-Frdeal, Blaj-Prav, Oradea-Băile Felix, Oradea-Ceresig, Ploesti-sud-Ploesti-vest, Brasov-Petru Rares, Sovata-Cluj-Napoca, Careii Mari-Berzești, Grădina Romei-Patra Viilor, Grădina Roviei-Patra Viilor, Grădina Romei-Bicard, Sighet-Sugatag, Sighet-Costin, Dornesti - Nădejde, Ianencu-Polny-Zalescki, Ciulnita-Căpârași, Ciulnita-Slobozia, Ciulnita-Cormen Sylva, Constanta-Tekirghiol si Constanta-Mamaia.

A CFR új menetrendje néhány napon belül hagyja el a sajtót.

na, bab 10.287 tonna,

következő országokba
1000 tonna tengeri, 1000
bab és 620 tonna olaj-
ezer tonna tengeri,
tonna bab, 620 tonna
15 ezer tonna ten-
500 tonna bab, Német-
geri, 7700 tonna olaj-
4000 tonna tengeri,
7000 tonna árpa, Ma-
eri, 4000 tonna olaj-

sság ezenkívül mint-
át vásárolt át, de ez-
új termésig be is fe-

TERMÉNYPIAC

apban az ország liszt-
gтеленül a lábonálló,
ának hatása alatt áll.
a vételkedv azonban
ült. Ezt a stagnáló
gen elfogadható körül-
ilettékes szakkörök-
a szinte három hétig
alatt a terményügye-
tek, misztész. v.szon-
k kihatással lesznek
és ezen a téren juniu-
ív irányvonalakat fel-

zleti élet kialakulása-
ának a kormány ille-
a tavalyi kampány
mindeddig tartalékok
Ezideig a kormány-
tervencios buzája van,
tehát az, hogy sike-
ellül ezt a kétségtele-
ntumot a külföldi pia-
nennyiben tehát még
az intervencios föléle-
or a mostani árakban
ben változás, helyeseb-
árak inkább szilárd-
ésben azonban bizo-
számolni kell, még ak-
ezt a tartalékok buzá-
a belföldi piacokon.
ént az új termésre vo-
hangulat. Általában
amennyiben az utolsó
egrázkodtatás: újabb
ok nem érik a lábon-
lén igen jó gabonater-
ek. Ugyanezen körök-
z az fontos momentu-
ak és az érdekelt szak-
most mindent el kell
szág termékfőlélegének
evő piacot biztosítsa-
ország gazdatársá-
kedelme is súlyos hely-

piacra a sok kínálat
kereslet. E tekintet-
nyolítására kihatással
j örleési rendelet által
zete is. A malmok
nolyabb vásárlásokat
míg ezen a téren az
ágok tiszta helyzetet
zaárak egyébként a
77-es 355, 76-os 380,
320 lejes ajánlatok
bonafélében a tengeri
az árpa 300 leit ér el.

mostanság teljesen
következők: 0-ás liszt
90, 6-os 530, valamint
és a kirótt taxával

Ökatasztrófia repülőtéren

Potez-repülőgép.

Ma délelőtt a piperai
ség történt. A kora
Potez-gépből álló raj
a rajparancsnok 500
zolt rendelt el. Az
Bagdad hadnagy ült
nem hajtotta végre a
dos gép, amelyben
alra fordult és össze-
gépével. Az össze-
strugalis kiugrott a
szerencsésen földet
egy a lezuhant gép
alálát. A vizsgálat

Utijegyzetek Palesztináról

Irtta: dr. Mayer Ebner

Tel-Avivban lakunk és gyakran kérdik tőlünk, bevándorlók vagyunk-e vagy csak mint turisták jöttünk az országba.

Ezt válaszoltam:
— Sem bevándorlók, sem turisták.
— Hogy értitek ezt? — kérdik.
— Nagyon egyszerű — mondom. — Bevándorló és turista sokszor egyazon személy. A turisták legnagyobb része az országban marad. Mi nem vagyunk turisták, hanem returisták. Megint hazautazunk. De jöhet egyszer egy nap...

A returistákról szóló megjegyzésem szállóigévé vált.

Alija-problémák elintézése ügyében Jeruzsálembé utazom. Konferenciák Grünbaummal és Barlassal. Valahogy mennek a dolgok. Megbízásaimat úgy ahogy elintéztém.

Dr Krámer (cernauti cionista előkelőség) aki Jeruzsálemet most látta első ízben, végigvezetett keresztül-kasul az óvárosban, az összes városnegyedeken. Mindegyiknek megvan a maga határozott karaktere. Szűk helyen laknak ezrei a különböző fajtákhoz tartozó embereknek: zsidók, keresztények, mohamedánok. Mindegyik a maga különböző városrészében. Van örmény, van jemenita (zsidó) városrész. Ó-Jeruzsálem egészen Kelet. A Jaffa-kapu mellett három évezredet láttam elvonulni: a háttas szamarat, a teher szállító tevé, a primitív járművet, a teherautót, a fiakkert és a luxusautót. Főnt az ég két magasságában repülőgép kering...

Elsőször voltam a szent sírnál. A golgota és a sírok helyének történeti megbízhatósága tekintetében erős kéteyek merültek fel, különösen amióta az ugynevezett harmadik falat is kiásták. A szentsír és a golgota csak a falak tulsó részén állhatott. Ez a probléma azonban a régészeket érdekli. A jámbor nem kutató, nem kérdez. A jámbor imád.

A templomot sokszor leitták már. Majdnem minden része komor, nehéz benyomást tesz a kedélyre. Processziók hullámanak fel és alá. Oldalt turisták állanak Baedekerrel a kezükben, mellettük a vezetők suttogva magyarázgatnak. Ez a próza, valamint a perselyek zavarjára a mélyeségek benyomást, ami alól a hitetlenek sem vonhatják ki magukat. Amit ebben a templomban aranyban, ezüstben és drágakövekben láttam, milliárdos vagyont képvisel — aranyulatóban. Azt hiszem, hogy a kincsek, amiket Kontantinápolyban láttam a régi szerájban, elhalkulnak e gazdagsággal szemben. Gyakran fosztották ki a templomot. De a hívek jámborsága mindig megújította a kincseket.

Az arab negyed felől akartunk feljutni a Templomhegyre. Egy kővér ör elhárító mozdulattal jelezte, hogy nem lehet. Délélt 3-11 óra között csak husz plaszter beléptidij mellett juthat fel az ember. A „Har habajt“ idegenek kezén! Palesztina mindaddig nem lesz a miénk, a míg ennek az emelkedett helynek nem leszünk a birtokosai.

Elmegyünk a Cion-kapu mellett és máris az óváros kapuin kívül vagyunk. Hatalmas kilátás nyílik Hinnom, Kidron és Joszafat völgye felé, messze az Olajhegyre, amely egy ezeréves temetőt hord magán. Grandiózus a kilátás, de az egyedülállt megborzongat. Dr Krámer meg akar fordulni. Mi azonban tovább megyünk. Egy másik kapun bejutunk egy arab városrészbe. Egy fátyol nélküli arab nő meglepődik és behunyja szemét. Azt hiszi, mi sem látjuk, ha ő nem lát. De nem is kívántuk a tekintetét. A nő a „Huszezer és egy éjszakából“ volt volt.

Királyi sírok. Mind a sziklába van vésvé. Bámulat, hogy mekkora kötömböket kellett eltávolítani nagy fáradsággal a vésvél. Nem Jüda királyai pihennek itt. A tudomány ezt teljes határozottsággal állapította meg. Egy a zsidósághoz áttért diabénei hercegnő készítette ezeket a sziklasírokat magának és hozzátartozóinak. A sírok három emeletnyire fekszenek az ut szintje alatt. Üresek. Néhány szarkofág a British Muzeumban van.

Holnap megint Jeruzsálembé utazom. Farbstein nagy fogadóestét rendez az első cionista kongresszusnak (1897) az országban jelenlevő huszonnégy résztvevője tiszteletére. Ott lesznek Szokolov és Ussischkin is. Érdekes találkozás lesz. Némelyekkel találkozás — harmincegy év után.

Egyik estét Szokolov és családja társaságában töltöttük a King David szállóban. A

freskók ősi motívumok alapján készültek. Az elsőrangú hotel tágas halljában találkozunk. Karcu angol hölgyek estélyi öltözékben. Nemzetközi társaságok. Mindegyik a maga körében. A mi központunk Szokolov. Nagyon jó színben van; arca egészséget árul el. Friss a humora és anekdotázó kedvében van. Sok szó esik a világ zsidóságának helyzetéről. A mi országunk sajátos helyzetéről én adok felvilágosításokat. Romániában egy németbarát antiszemitizmus politikai dolog, amelynek eleltállításba kell ütköznie.

Éjjel. Holdtölte és két éjjeli ég alatt megyünk végig az örök városban. Dombon fel, dombon le vezet a sziklákon vezet út. Több ponton csodálatos a kilátás. A távolban a jaffai kapu és a régi citadella. Istenházak kupolái ivelnek bele az égboltpba. Egyike az Omár-mecset, amelynek alapjai valószínűleg azon a helyen vannak, ahol a Szentély állott.

Ezüstfényben ragyog a hold. A peszachi ünnepek holdja. Mi mindent nem látott itt az évezredek során?

Tegnap meglátogattam Mikve Izraelt. 1870 óta mezőgazdasági középiskolája van. 2300 dunam; az Alliance alapítványa. Ma 300 növendéke van (Csupa fiu). Az iskola önmagát tartja fenn. Külön világ, közvetlenül Tel-

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMAN OPERA MŰSORA:
Szerda, május 8: Vig özevgy.
Péntek, május 10: Tristan és Isolda.
Vasárnap, május 13: Matiné. Tannhäuser.
Hétfő, május 13: Lohengrin.
Kedő, május 14: Vasul Fantoma. (Szezőn-záru bucsueloadás.)

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, május 8.
Bucuresti. 12: Könnyű lemezek. 17: Rádiózenekar. Rossini: A szevillai borbély, nyitány. Mascagni: Parasztbecsület, ábránd, Strauss János: Tavasi hangok. 21.30: Loamin Teha énekel. 21.10: Szalonzene.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 11.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 12.05: Cigányzene. 14.40: Hírek. 17.40: Táncczene közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 20.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23: Len Backer-jazz-zenekara Weygand Tibor énekszámaival. 0.05: Hírek.
Bécs. 13.10: Operalemezek. (Mignon, Márta és Hegyek alján, részletek.)
Belgrád. 16.20: Hangverseny.
Berlin. 20.45: Rádiózenekar. Mozart: Così fan tutte, ária. Varázsvuflva, képária. Beethoven: I. szimfónia.
Breslau. 24: Táncczene.
Kalundborg. 21.20: Wagner: Tannhau-

Székely és Rétai BUTORGYÁRT

TARGU MURE / BUCURE / TI / BRA / OV

Tervezőink művészete,
Munkásaink szaktudása,
Anyagjaink kiválóvága, nyújtják Önnek azt a biztatítékot, mely a butorgyártás előfeltétele.

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amelyeket Ön magának elképzelt.

לריוד ימי תרץ ישראל

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.
HAIFA

Első Zsidó Tengerhajózási társaság hajói, palesztinai lobogóval és zsidó személyzettel

HAR ZION és HAR KARMEL

Constanța — Haifa
Legolcsóbb személy és áruszállítás, legrövidebb menetidő

Indul Constantából minden szerdán
Érkezik Haifába minden hétfőn

Felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselőt:
UJ KELET utazási osztálya

Aviv kapui előtt. Egy Laufer nevű Cernautiból elszármazott fiu vezet bennünket.

Tel-Aviv a világ legifatalabb városa. Város zsidóucca nélkül. Modellje egy zsidóállamnak. A város maga egy zsidó csoda.

ser. II. és III. felvonás.
Luxemburg. 21: Könnyű lemezek. Schubert: A szép molnárlány. Dalcikus.
Rádió Paris. Operaáriák és részletek.
Róma. 20.50: Rendőzenekar. Mascagni, Paganini. Puccini művek.

Strasbourg. 20.45: Pierné: A gálans ördög. Egyfelvonásos vigoopera. 21.30: Schubert-est.
Stuttgart. 20.45: Beethoven: IX. szimfónia.
Toulouse. 20.15: Massenat: Werther, opera. 23.35: Filmlemez.

Csütörtök, május 9.

Bucuresti. 12: Lemezek. 13.40: Könnyű lemezek. 17: Szalonzene. 19.35: Közvetítés az Operaházból.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 11.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 12.05: Szalonzene. 17.35: Cigányzene. 18.55: Paul Lorenzi olasz dalokat énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. 20.15: A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenyének közvetítése a Városi Színházból. 23.10 Jaz, Tóth Imre énekszámaival. 24.05: Hírek. Brüsszel. 22.10: Filmlemez.
Lipsee. 17: Rádiózene, bariton- és hegedűszóval.

Pozsony. 18.05: Ady-dalok Reinitz Béla megzenésítésével.
Prága. 22.15: Szalonzene.
Rádió, Paris. Az állami rádiózenekar hangversenye Boyen zongoraművész.
Róma. 17.05: Leonori cselló. Mazzotti tenor és Grimaldi szoprán hangversenye. 20.50: Szimfónikus hangverseny, bemondás szerint.
Strasbourg. 20.30: Molière: Pourceaugnac ur, háromfelvonásos vigoopera, Baskide zenéjével.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV. Bécsi ucca 2.
Telefon: 81-494 és 81-3-96.

Igen mérsékelt árú szobák!

Olasz penzió-rendszer felszerelésű beosztásban!

Töltson nálunk tavasszal néhány feledhetlenül szép napot a világhírű budapesti Belváros szívében!
Belvárosi nivó — polgári árak!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közzététel egy szö 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állásajánlatok 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleglevelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyes mellékelve van.

Megnősülne 36 éves izr. börgyáros, 26 éves izr. külföldön lakó gazdag ékszerész, 27 éves izr. divatúró üzletvezető, 29 éves izr. gazdag kereskedő, 36 éves izr. jóállású tisztviselő, 35 éves izr. önálló kereskedő, 31 éves izr. pékmester. Meghívza: „Mirea“ irodás Cluj, Regele Ferdinand 116.

Uzemben levő gyár átvételére szakember egy tőkés társat keres. 600.000—1.000.000 lej szükséges. Csak komoly ajánlatokat „Textil“ jelígre a kiadóba.

Gyógyszertárat, 700—800.000 lej értékben vennék, esetleg nagyobb bérletet kötnék. Ajánlatokat: Jonas, gyógyszerész. Satumare, Str. Florescu 19.

Megbízható תרץ spirit-ecet napi áron al-landóan kapható. Kohn Adolf, Simleul Săvaniel. Referenciák a helybeli rabbinátustól.

Gyakornokot azonnali belépésre keres Rimóczi szállítási vállalat, Piata Gării 9.

מצות Friss duplánsült gépírást kapható élelmiszervezetekben.

Többéves bizonyítvánnyal rendelkező férfitelénemű szabász állást keres. Cim a kiadóban.

Szerényjényű árva zsidó urilány gyermekek mellé, háztartásba vagy fürdőhelyre elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Lokkimeretes“ jelígre a kiadóba kér.

Hamilton héber—magyar és magyar—héber szótár kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ara szóindex-szel együtt Lei 60.—.

Sulyosan e résztvevő képviselőket. Szakhaditörvényesek régi lázadásban és újságírók ügykedésügyi államt 10—10 évre, Zartert 5 évre itelt.

Bomba rob fegyverraktárban. fegyverraktárban emberéletet követ is van az explóztatásokat azokozó.

Nincs szó a sából jelentik. azt a Danzigból leértékelti akarna.

Tizenhét pá lasztásokon. Prág pártjai betartják a választási kam egymás esélyét. indul.

Terjed a sz gépkocsiparban. amerikai gépkoc tési mozgalom a Chevrolet-gyár 3 lépett.

Ha az are tekintete bágya nyomott és nél tulságos rothadá és epepangás k néhány napon át pohár természet vizet inni.

Rövid hírek csehszlovákiai lé érkeztek Moszkva a Moszkva—Prág forgalom felvétel szerint, a nyugati utasgepe Atlante luzuhant. Catting tét vesztette. A nator halála mia mából jelentik. több új vasuti ve

Rio de Janeir zeleben földcsusz vesztette. — A h zet jelentése szen ni fog. — Páriz több kommunista tak le, mert re nista eszméket t rében.

Betörők jár ban. Tegnap éjsz törték a clujji A uccai raktárba. lej értékű selyen tegnapi nap foly dr Drághicu A osztályának veze török kézrekeríté

Amerikai te a Filipp-szigetek. Az amerikai k adott a kormány gerésziszteket v tek kormányzata nak.

Szabadláb bot? Baselből tung“ berlini é Jacobot a ném szabadlábra fog ugy tudja, hogy igen kellemetlen rány, amely Ber tán keletkezett. lenkémkedési sz nyosodást nyer tatják, hogy N Berthold Jacob áll, hogy nagy Jacobot továbbb információk sze térium és a tí hold Jacob kér tört ki. A kül veti a „Gestapo cíklkal tévutra lesdorta ebbe nosabbá válik N

HIREK

Súlyosan elítélték a görög lázadásban résztvevő képviselőket, szenátorokat és újságírókat. Szalonikiból jelentik: A larissai haditörvényszék tegnap hozott ítéletet a nemrég lázadásban bűnös képviselők, szenátorok és újságírók ügyében. Levandis volt közlekedésügyi államtitkár, Grigoriades szenátor 10-10 évre, Zannas volt aviatikai miniszter 5 évre ítélték.

Bomba robbant egy egyiptomi titkos fegyverraktárban. Kairóból jelentik: Titkos fegyverraktárban bomba robbant, amely két emberéletet követelt áldozatul. Öt sebesültje is van az explózióknak. A rendőrség letartóztatásokat eszközölt.

Nincs szó a zloty leértékeléséről. Varsóból jelentik: A lengyel kormány cáfolja azt a Danzigből elindított hírt, hogy a zloty leértékelni akarja.

Tizenhét pár tündül a csehszlovákiai választásokon. Prágából jelentik: A koalíció pártjai betartják azt a megállapodást, hogy a választási kampány során nem rontják egymás esélyét. A választásokon 17 párt indul.

Terjed a sztrájkmozgalom az amerikai gépkocsiparban. Newyorkból jelentik: Az amerikai gépkocsiparban a munkabeszüntetési mozgalom terjedőben van. Buffalóban a Chevrolet-gyár 33 ezer munkása sztrájkba lépett.

Ha az areszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyöttrik, ha a bél-tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia.

Rövid hírek mindenünnen. A napokban csehszlovákiai légi forgalmi reprezentánsok érkeztek Moszkvába, ahol tárgyalni fognak a Moszkva-Prága közötti rendszeres légi forgalom felvételéről. — Newyorki jelentés szerint, a nyugati légi forgalmi vállalat egyik utasgépe Atlante (Missouri állam) közelében lezuhant. Catting szénator és két pilóta életét vesztette. A washingtoni szenátus a szenátor halála miatt elnapolta ülését. — Romából jelentik, hogy az olasz minisztertanács több új vasuti vonal kiépítését határozta el. — Rio de Janeiróból jelentik, hogy Bahia közelében földcsuszamlásnál 30 személy életét veszítette. — A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint a hőmérséklet emelkedni fog. — Párizsból jelentik, hogy Metzben több kommunista községtanácsost tartóztatnak le, mert reájukbizonyult, hogy kommunista eszméket terjesztettek a hadsereg körében.

Betörtek jártak az „Ady” harisnyagyárban. Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek betörték a cluji Ady harisnyagyár Cernavoda-uceai raktárába és onnan több, mint 30 ezer lej értékű selyemharisnyát vittek el. Még a tegnapi nap folyamán kiszállott a helyszínre dr. Drághiciu Aurel, a rendőrség bünyügyi osztályának vezetője. Nyomozás indult a betörők kézrekerítésére.

Amerikai tengerészeti vezényelnek a Fülöp-szigetekre. Washingtonból jelentik: Az amerikai képviselőház felhatalmazást adott a kormánynak arra, hogy amerikai tengerészeti vezényeljen a Fülöp-szigetek kormányzata mellé katonai tanácsadóknak.

Szabaddá helyezik Berthold Jacobot? Baselből jelentik: A „National Zeitung” berlini értesülése szerint Berthold Jacobot a német rendőrség közelebről szabaddá fogja helyezni. A svájci lap úgy tudja, hogy a német kormánykörök igen kellemetlenül érinti a nemzetközi botrány, amely Berthold Jacob elrablása folytán keletkezett s amelynek során német ellenkémizeteket szervezet bűnössége bebizonyosodást nyert. Genfi körökben hangoztatják, hogy Németország bűnössége a Berthold Jacob ügyben annyira világosan áll, hogy nagy hiba volna, ha Berthold Jacobot továbbra is fogva tartanák. Svájci információk szerint a német külügyminisztérium és a titkosrendőrség között Berthold Jacob kérdésében súlyos konfliktus tört ki. A külügyminisztérium szeméretlenül a „Gestapónak”, hogy hamis információkkal tévútra vezette és valósággal belesodorta ebbe az ügybe, amely egyre kínosabbá válik Németország számára.

A pápa éleshangu beszédben bélyegezte meg a németországi pogánymozgalmat

Róma, május 7. A pápa beszédet tartott, amelyben elítélte annak a két német fiatalembernek bántalmazását, akik Rómából tértek vissza zarándokútról. A pápa 130 mainzi és sziléziai német zarándok előtt a következőket mondotta: Németország elkereszténytelenítését követők a barbár pogánysághoz viszik vissza az országot. Mindent felhasználnak, hogy a ke-

resztény és katolikus életet megzavarják. Reméljük, hogy titeket, zarándokokat jobb bánásmódban fognak részesíteni visszatértekkor, mint azokat a derék fiatalembereket, akik azért jöttek ide, hogy lássanak bennünket. Megemlékezünk róluk és dicsőrettel ejtjük ki nevüket a katolikus és civilizált világ előtt.

Borzalmas bányaléggrobbanás egy japán szénbányában. Londonból jelentik: Az észak-japáni Hokkaidó területén egy szénbányában bányaléggrobbanás 84 munkást elzárta a külvilágtól. A bányá ég, bejárait el kellett falazni s lemondani az elzárt munkások életéről.

Ítélet a kommunista perben. Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a cluji hadbírószak kommunista röpcédula megőrzéséért eljárás indított Illyés József hivatalka, a Magántisztviselők szakszervezetének volt titkára, valamint özv. Illyés Józsefné és Schwartz Viktor ellen. A tárgyalás folyamán a három vádlott kijelentette, hogy a röpcédulákat nem terjesztették, sőt Illyés József azt vallotta, hogy anyját, Illyés Józsefnét megkérte, égesse el a lakásukon lévő kommunista iratokat, de anyja ezt elfelejtette. A hadbírószak Illyés Józsefet egy és fél évi börtönrre, kétféle lej büntetésre és 10 évi politikai jogvesztésre, Schwartz Viktort nyolc hónapi fogságra ítélte, míg Illyés Józsefnét felmentette a vád alól.

Ki akarták rabolni a bucaresti—jasi gyorsvonatot. Bucarestből jelentik: Buhaesti és Rapita között a tegnapi mára virradó éjszaka a 345. számú órház baktérét ismeretlen tettesek megtámadták és kezét-lábát megkötözték, majd tilosra állították a szemefort, hogy leállítsák a Bucarest felől jövő gyorsvonatot, amelyet kényekedvük szerint kirabolhattak volna. A buhaesti állomás forgalmistája időközben telefonon kért felvilágosítást a 345-ös órházról és miután nem kapott választ el sem indította a gyorsvonatot, hanem csendőrk kíséretében elindult az órház felé. A forgalmista és kísérei úgy látták, hogy közelükre három egyen tűnt el az éjszakában.

Ügyvédi hír. Dr. Peritz Leó ügyvédi irodáját Str. I. Maniu 39. sz. alá helyezte át. Telefon 3-67.

Ujabb erős földlökések voltak Formosa szigetén. Tokióból jelentik: Formosában ujabb erős földlökések voltak. A mai halálos áldozatok száma 19.

Ma, szerdán a ROYAL-mozgóban utoljára nagy dupla műsor:
I. NAGYVÁROSI ÉJSZAKÁK
 Gustav Fröhlich legújabb alakítása.
 Partnere Sybille Schmitz.
II. MOSOLY ORSZÁGA
 Lehár Ferenc operettje.
 Főszerepben: Richard Tauber.

Bolivia és Paraguay külügyminiszterei Buenos-Airesben találkoznak. Newyorkból jelentik: Washingtoni diplomáciai körökben úgy hírik, hogy sikerült rávenni Bolívia és Paraguay külügyminisztereit Buenos-Airesben való találkozásra és tárgyalásra a Gran Chaco vitás kérdésében.

A Zsidó Filharmónikus Zenekar értesíti tagjait, hogy f. hó 9-én, csütörtökön este 9 órakor próbát tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri. A fuvósok próbája fél kilenckor kezdődik.

Tízmillió lejes evésköz. Az angol uralkodópar jubileuma alkalmából a királyi palotában diszebed lesz, amelyre kétszáz személyt hívtak meg. A szervizozáshoz igénybeveszik a Saint-James-i udvar híres ezüst-évkészletét, amelynek értékét tízmillió leje becsülik. A menü összeállítása valóságos haditanácsot igényel, amelyen résztvettek a jubileumi ünnepek megszervezésével megbízott összes notabilitások. A hagyományok értelmében a menükártyát francia nyelven állítják ki.

Eljegyzés. Friedmann Rózsikát Sighet eljegyezte Fried Ignác szövőgyáros Timisoara-Sighetből. (Minden külön értesítés helyett.)

Dobrogeaban numerus nullust követelnek a vándisták. Bucarestből jelentik: A „Frontul Românesc” contantai szervezete vasárnap gyűlést tartott, amelyen dr. Isaacu volt képviselő, tagozati elnök kifejtette, hogy a csatolt területeken az állami hivatalok tisztviselői kara 75 százalékban kisebbségekből rekrutálódik. Vaida Sándor ezt látva, a román nép ébredő mozgalmanak élére állott. Ha az ország többi részeiben a numerus valahicis alkalmazandó, Dobrogeaban, ahol az idegenek aránya túlzott, numerus nullust kell alkalmazni. Szónok kifejtette, hogy a Vaida mozgalomának megindulása óta 30 ezer honosítási kérelmet nyújtottak be az igazságügyi minisztériumhoz. Ezeket azonban nem fogják figyelembe venni és az összes utleveleket átteszik a határontúlra. Vaida mozgalma a nép és az uralkodó bizalmára támaszkodik. Isaacu dr. végül elmondta, hogy Constanta megyében a lakosság milyen kitörő örömmel fogadta a numerus valahicis mozgalmat.

Erdélyszerte megindult a sékelakció

Szerte a világon megindult az idej sékelkampány. A sékel a zsidó szervezettség szimbóluma és talán sohasem volt oly nagy szükség a zsidó szervezetségre, mint éppen a mai sorsdöntő időkben. Ma, amikor az egész világ zsidóságának érdeklődése Palesztinára összpontosul és amikor a zsidók tízezei keresik a palesztinai életbe vezető utat, hatalmas feladat vár a cionista szervezetre: irányítani ezt az érdeklődést és megszervezni azokat az erőket, amelyek az országépítés felé irányulnak. A cionista szervezet irányító, hatalmi tényező kell hogy legyen a zsidó népben. Hatalmi tényező, amely fegyelmelni tudja a zsidó tömegeket a mai rohanásban és irányt tud szabni a fejlődésnek, amelyet a zsidó erők teremtenek Palesztinában.

Valamikor megelégedtünk azzal, ha a zsidók Palesztina-híveinek nyilvánították magukat és hajlandók voltak Palesztinának néhány könyvradományt juttatni. Ma már Palesztina többet ad, mint amennyit kér a zsidóktól. A zsidó Palesztina fejlődése azonban elválaszthatatlan a cionista mozgalom erejétől és aki nemcsak öns célokat keres Palesztinában, hanem a zsidó nép egyetemes, nagy problémáinak megoldásának akarja, annak amikor Palesztina felé fordítja tekintetét, gondolnia kell a cionista szervezetre. Szervezett és fegyelmezett mozgalomra, szervezett és fegyelmezett országépítésre van ma szükség és ennek kerete és eszköze a cionista szervezet.

Minden szervezet erejét és súlyát tagjainak száma és felkészültsége határozza meg. A cionista szervezetre fokozottabb mértékben áll ez a tétel, minél nagyobb és minél sürgetőbb feladatok várnak megoldást ettől a szervezettől. Sokat tett és sokat épített már eddig is a cionista szervezet, de az eddiginél is nagyobb feladatok várnak ma rá és ezeket csak akkor tudja teljesíteni, ha a zsidó népszelés rétegei sorakoznak fel kereteiben, fegyelmezett és öntudatos rendben. Minden zsidó tagja kell hogy legyen a cionista szervezetnek, tanuságot kell tennie felelősségvételéről és öntudatosságáról. Ennek előfeltétele a sékel megváltása. A sékel ősi szimbólum, a régi zsidó állam idejében népszámlálási egység volt. Ma is azt jelenti: hányan tartoznak tudatosan és felelősségteljesen a zsidó népi közösséghez, hányan vállalják tudatosan a közös zsidó sorsot és közös feladatokat. A sékel nemcsak a cionista szervezethez való tartozás, hanem a népi egység szimbóluma és a zsidó jövő téglaköve is.

Kezdődő üttérlemeszedésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet vagy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli.

Belső kölcson jegyzését nyitották meg Szovjetországban. Párizsból jelentik: Moszkvában a légi flotta fejlesztésére, tankok építésére, a légi védelmi berendezések tökéletesítésére belső kölcson jegyzését nyitották meg.

Eljegyzés. Farkas Bella (Medias) és Zélig Lajos (Cluj) jegyesek.

Bucaresti—Párizs 5 óra alatt. Bucarestből jelentik: Bazu Cantacuzino, az ismert sportember azzal a szándékkal foglalkozik, hogy megkísérelje megdönteni a Bucaresti—Párizs légitut rekordját, tehát 5 óra alatt tegye meg a távolságot.

Kavazik Moldovában. Bucarestből jelentik: Az utóbbi 3 napon megszállták nélkül esett Moldova északi részeiben, sőt a tegnapi napozás is.

Eljegyzés. Bernát Böske és Dr. Markovits József Satumareről jegyesek. (Minden külön értesítés nélkül.)

Cohen Regina a román államra hagyta vagyonát. Budapestről jelentik: A budapesti román követészet május 6-án hagyatéki tárgyalásra hívták meg az egyik közjegyzőhöz, ahol Cohen Regina román alattvalóné, aki Budapesten hosszas betegeskedés után meghalt, letétbe helyezte végrendeletét. A végrendeletből kiderült, hogy Cohen Regina vagyonát a román államra hagyta. A követészet még nem jutott birtokába a vagyon leltárának, de állítólag az állam igen tekintélyes összeg birtokába kerül a végrendeletkezés folytán. A nemzeti parasztpárti Patria a hirt a következőkkel egészíti ki: „A budapesti román kolónia körében mély hatást keltett, hogy egy romániai zsidó nő nem feledekez meg Magyarországon sem hazájáról és vagyonát a román államra hagyta, hogy az ország iránti szeretetének és ragaszkodásának kifejezést adjon”.

**Olcso szobafestőt,
 mázolót
 csak
 Grátzol**

Str. Filipescu 15. Telefon: 7-49.
 Str. Memorandului 20.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Titulescu: „Rövidesen kölcsönös segítségnyújtási szerződések fogják behálózni Európát“

Magyarország felvetette a kisebbségi kérdést a velencei eszmecserén

A francia lapok szerint sikere lesz a római értekezletnek. A kisantant külügyminiszterei meghívást kapnak Rómába a dunai értekezlet előkészítésére. Május 15-re összehívták a német Reichstagot a dunai paktum ügyében való döntésre

Ujabb nemzetközi értekezlet lesz, amelyen a magyar és osztrák külügyminisztereken kívül Titulescu és Benes is résztvesznek

Róma, május 7. A velencei eszmecsere résztvevői a tanácskozások befejezése után üdvözlő táviratot intéztek Mussolinihez, Schuschnigghez és Gömböshöz. Berger Waldenegg és Kánya az esti bécsi gyorsal elhagyták Velencét.

Francia politikai körökben meglepéssel fogadták a velencei eszmecsere kiadott hivatalos jelentés azon megállapítását, hogy teljes az egyetértés. Most már kétségtelenné tartják, hogy Magyarország résztvesz a római konferencián. Nagy fontossága van annak is, hogy sikerült megállapodást létesíteni a benemavatkózási szerződés tervezetének szövege tekintetében is.

A Paris Soir értesülései szerint Velencében tisztázták a benemavatkózási megállapodás megállapodás létesítését abban az irányban, hogy a szerződés viszonyra lépő országok belső rendje külhatalmi uton ne zavartassék meg. Ugy hírlik, hogy

Magyarország ígéretet kapott arra, hogy a kisebbségi kérdés rendezése ügyében esetleg teendő lépéseit nem fogják a benemavatkózási megállapodás megsértésének tekinteni.

Olaszország valószínűleg még a római értekezlet összeülése előtt hivatalos nyilatkozatot ad ki, amelyben a kisállamok fegyverkezési egyenjogúsághoz való igényét jogosnak ismeri el s felveti az eszmét, hogy az igény letárgyalására külön értekezlet üljön össze.

Rómában hírek kerültek forgalomba arról is, hogy

tervezték a kisantant külügyminiszterének Olaszországba történő meghívását a római értekezlet előkészítésére

s annak biztosítására, hogy a január 7-i francia-olasz jegyzőkönyv elgondolásait valóra lehessen váltani Közép Európában.

A Temps kifejezésre juttatja azt a reményét, hogy a római dunai konferenciának sikere lesz.

Franciaország hatni igyekszik a kisantant-ra, Olaszország pedig Magyarországra és Ausztriára s így az államok reprezentánsai remélhetőleg békére és együttműködésre irányuló azonos akarattal fognak megjelenni Rómában.

A Matin hangoztatja, hogy a velencei hivatalos közlemény véget vet azon híreknek, hogy ellentétek állanak fenn Olasz-, Magyarország és Ausztria között.

Suvich Velencében a sajtó munkatársait csak egészen röviden tájékoztatta a kormányfő értekezletéről. Utalt arra, hogy kényes kérdések is szerepeltek a megvitatásra került problémák listáján s ezért nem tehet részletes nyilatkozatot.

Berlin, május 7. (Rador.) Hír szerint a Reichstagot május 15-re összehívják, miután Hitler le akarja szögezni Németország külpolitikáját az új nemzetközi körülmények között. Ezzel kapcsolatban Genfben a nemzetközi politikában szerepet

játszó körökben bizonyosra veszik, hogy Hitler a birodalmi gyűlés előtt május közepén tartandó expozéjában fog állást foglalni a római értekezlettel szemben s csak akkor közlik a világgal, hogy Németország haljandó-e résztvenni a dunai konferencián.

London, május 7. (Rador.) Hír szerint a római dunai konferencia után Bécsben, vagy Velencében újabb értekezlet tartanak, amelyen Titulescu, Benes, Kánya és Suvich vennének részt. Másrészt azt állítják, hogy a kisantant külügyminiszterei egymásután ellátogatnának Rómába, még az ott június elején tartandó konferencia előtt.

Már csak napok kérdése a cseh-szlovák-francia szerződés aláírása

Párizs, május 7. A Quai d'Orsav cáfolatot adott ki azon hírekkel szemben, hogy a francia-orosz szerződést ne hozták volna teljes tartalmában nyilvánosságra. Alap talan az a híresztelés, hogy a szerződésnek titkos katonai záradéka lenne. Cáfolják azt a hírt is, hogy az oroszok Párizsban kölcsönigényekkel állottak volna elő.

Az angol lapok értesülései szerint folyamatban vannak az orosz-cseh-szlovák szerződés megkötésére irányuló diplomáciai tárgyalások. Az aláírás már csak napok kérdése.

Ezzel kapcsolatban tegnap Laval fogadta Potemkin párizsi szovjetkötvetet, akivel moszkvai látogatásának részletkérdéseit vitatta meg. A követ korábban elutazik, mint Laval, hogy a fogadtatást előkészítse. Lavalt 10-én estére várják a lengyel fővárosba. Beck diszvacsorát ad a francia kül-

ügyminiszter tiszteletére, akit a köztársaság elnöke, Moszciszki másnap audiencián fogad. A francia külügyminiszter 12-én hagyja el a lengyel fővárost.

Titulescu a francia-orosz paktumról

Tegnap este Sinaiaól Bucurestibe ment, Titulescu külügyminiszter nyilatkozott az újságíróknak és többek között a következőket mondotta:

— A nemzetközi helyzet a jelen pillanatban túl komplikált ahhoz, hogy minden tekintetben teljes jellemzést adhatnók róla. Annak megállapítására fogok szorítkozni, hogy dacára a látható feszült ségnek két örömetkeltő jelt látok, amelyek arra engednek következtetni, hogy reményünk nézhetünk a jövő elébe.

— Az elsőt a francia-orosz egyezmény megkötése képezi, míg a másodikat a dunai paktum sürgős megkötésének lehetősége szolgáltatja, az 1935 január 7-én Laval és Mussolini által leszögezett jegyzőkönyvek értelmében.

A francia-szovjet egyezmény aláírása oly esemény, amelynek fontossága vitán felül áll.

Európa két ellenkező pontján álló ország kezét nyújt egymásnak, hogy kinyilvánítsa bizalmát a békében és felhívja az összes érdekelteket a csatlakozásra. Senki ellen sem irányul ez a paktum, amely csak a háboru ellen lett készítve s ennyi az egész.

— Ami a római egyezményeket illeti, — értve ezalatt úgy a benemavatkózási, mint a speciális konvenciókat — a kisantant és

Érseket választott az erdélyi görögkatolikus szinódus

Niculescu lugoji püspök kapta a legtöbb szavazatot

Blaj, május 7. Az erdélyi románság életében nevezetes esemény színhelye volt tegnap Blaj. A görög katolikus egyház érsekválasztó testületét hívták össze, hogy a röviddel ez előtt elhunyt Suciu Ion helyébe új érseket válasszon. A választási agitáció már hónapokkal ezelőtt megindult, holott a választó testület nem rendelkezik autonómiával és mindössze arra szorítkozik, hogy három jelöltet ajánljon, akik közül a római szentszék nevezi ki, a román kormány előzetes meghallgatása után, az erdélyi görög katolikus egyház érseket.

A választást rendkívüli szinódus keretében tartották meg, amelyet Frențiu oradeai püspök nagy beszéde vezetett be. Ezt megelőzően két napon keresztül imádkoztak a blaji érsekség templomában a választás sikeréért. Két komoly jelölt állott a választáson egymással szemben: Iuliu Hossu cluj-i és Niculescu lugoji püspökök. Hossu Iuliu személyi kapcsolatainak kiterjedtsége és felsőbb körökhez való összeköttetései, valamint rendkívüli egyéni kvalitásai alapján a legesélyesebb jelöltnek tartották. A választás azonban meglepésszerűen Niculescu püspöknek hozott többséget, aki 42 szavazatot kapott, Hossu Iuliu 27 szavazatával szemben. Frențiu oradeai püspökre 12 szavazatot esett.

A szinódus ezt a három jelöltet terjesztette fel a Szentszék elé.

SZINKÖR MOZGÓ

SZINKÖR MOZGÓ

Szerdától nagy premier: TRÓPUSI SZERELEM

Megrázó erejű grandiózus filmek. Főszerepben az elmúlt szezon legnagyobb sikerének a „Szökött fegyenc vagyok” című filmek világhírű alakítója:

PAUL MUNI,

Bette Davis,
Margaret Linasay.

Csütörtöktől a ROYAL-mozgóban:

CHARLEY NÉNJE

legragyogóbb vigjáték-újdonsg.
Főszerepben: PAUL KEMP.

Balkán-szövetség nyíltan azok mellé állt, elejétől fogva. Boldogok lennénk, ha Olaszország és Franciaország fáradozásait Közép-Európa kibékítésére siker koronázná.

— Ami bennünket illet, nem a kisantant vagy a Balkán-antant részéről fognak jönni, hiszem én, a nehézségek a cél elérésében. A kisantant és Balkán-szövetség tökéletesen kidolgozott állásponttal rendelkeznek. Semmit abból, amit kérünk, nem lehet természetellenesnek tekinteni.

Ezzel szemben, ha érdekeinket szem előtt tartjuk, úgy felajánlunk mindent ami szükséges a béke fenntartására.

— A francia-orosz paktumot a tervezett cseh-szovjet egyezményre fektetve, valamint a kívánt dunai paktumra is.

Európát rövid idő alatt regionális, kölcsönös segítői egyezmények fogják behálózni,

amelyek lehetővé fogják tenni, hogy több bizalommal nézzünk a jövőre. Egész szívből kívánom, hogy Németország és Lengyelország olyan, az érdekeikkel és felfogásukkal egyező megoldást találjanak, hogy együttműködhesse a többi országokkal a legnagyobb kincs megvédésére, ami felett az emberiség rendelkezik — s amit békének hívunk.

Nyilatkozik a magyar külügyminiszter

Budapest, május 7. (Rador.) A velencei konferencia végeztével Kánya magyar külügyminiszter a következő nyilatkozatot adta a Pesti Hirlapnak: Célnak nem az volt, hogy határozatokat hozzunk, hanem hogy a három hatalom, Olaszország, Ausztria és Magyarország eszmecsere folytasson a tavaly Rómában kötött egyezmény értelmében. A tanácskozások a legteljesebb szívélyesség és barátság szellemében folytak le. Komplikált kérdéseket vitattunk meg, de reméljük, hogy világos helyzet fog létesülni.

A Budapesti Hirlap a velencei értekezlet eredményeivel foglalkozva, azt írja, hogy azok megkönnyítik a dunai konferencia munkálatait, továbbá bizonyítékát adják annak, hogy Olaszország, Ausztria és Magyarország képes lemondani magánérdekeikről, komoly áldozatot hoznak és engedelmekre hajlandók, hogy a dunai kérdések megoldásánál biztosítsák az európai együttműködés szellemének diadalát és reális, nem pedig diktált béke létesítését elősegítsék.

— A Paul Ehrlich Orvotudományi Egyesület f. hó 9-én, csütörtökön este pontosan fél 9 órai kezdettel tartja 78-ik tudományos ülést. A program a következő: Maimonidesz 800-ik születésnapjának és a jeruzsálemi egyetem tízéves fenállásának ünneplése. 1. Dr Weisz Fülöp: Megemlékezés Maimonidesről és a jeruzsálemi egyetemről. 2. Dr Katzer Ödön: Maimonidesz orvosi működése. 3. Dr Fried Emanuel: Maimonides mint filozófus és kodifikátor. 4. Dr Weisz Fülöp: Vettített képek Maimonides emlékéből és jeruzsálemi egyetemről.

— Antonescu pénzügyminiszter párizsi tárgyalásai. Bucurestiben jelentik: Antonescu pénzügyminiszter Párizsból értesítette a kormányt, hogy a külügyi közadósághoz kapcsolódó transzferre vonatkozó tárgyalások kedvezően haladnak.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
Nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16.
Telefon: 9-77.

CENZURAT

10. telefon: 9-7
Havonta 110
Évre 600
Földre: 1
Félévre 1
detések
KELET
dóság egy
Cikkünk t
rás megje

Kiáltó né

A németország és megpróbáltotta rá a nemzeti belső sebek gyerekszerűtől roknai zsidó közpórbálja tulkiabál.

Németország alatt nyög és e-égbeköltőn igazsorsozata, mely az országai belviszonya közfgyelme.

Ha a világ a zsidósekből próbál meg helyzetét, azt maik Birodalom a zsidókérdés és gondja a zsidók his erre kellene kövönatkozó rendeltanem legalább is meg súlyos jelenlém.

A világban az nem ez a helyzet a legkisebb jelentővágó gondja Németakarja megfosztan zsidókat állampolisztja a gyűlöletet zsidó közösség e fájna ez a zsidó németnek — hisz már öket — hane lélegzik ez a zsidó használható célpont sokból feltörő elége vezetésre.

Háborus fenyegetéfelé, — ez a nu mely látszólag a mutogatja, valójában tés és manőverezése súlyos belső és kül.

Minél fojtogatóbb keményebb és égbé a zsidók elnyomatáleri rémuralom érd Ezért tartogattadók állampolgársághalasztott el számmert tudta, hogy s tudta, hogy ezek meg rakula a B sebeire.

Ennek a flastron betöltöni a hitleristete, amellyel a zsidókat. Az életheztőlük, most a ny Hangjukat akarja láttassa meg a narja és nemárja so

A német propagandelelet tett közzé zsidó csoportok vezseken való felszólá német hazájukban ják. A tilalom többé a liberális zsidók Bruno Weil-t, a zsidórok „Centralverein”

De még súlyosabb érte a német zsidó Martin Bubert, a nékiemelkedőbb szellem szólás jogától. Mart halála óta a németvebb alakja. Amikor ellen a nemzeti szóként rabbi Jochanan ostroma idején Jav zsidóelleniséget, a zsidó tin Buber Frankfurt zsidó szellemek és hozta és a mai nap házat, mely a németújhdósának szolgál

Hitler tanult T A római zsarnokok zsidó élet elpusztítás met, a szót is el akában és a többi m a Tan terjesztését. sanak, megtiltották, hez. Némán jártak nttvárok között.